БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 194
7 НОЯБРЬ ЯКШАНБА 1954 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги!

Маркс — Энгельс — Ленин — Сталин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари, олға!

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги

Ўрток М. З. САБУРОВнинг 1954 йил 6 ноябрьда Москва Советининг тантанали мажлисидаги доклади

Бугун Совет Иттифоқи халқлари ва бутун дун'ё меҳнаткашлари жаҳон тарихида янги давр очган, инсониятнинг эркин, тинч ва бахтли турмушга ўтиш даврини очган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини байрам қилмоқдалар.

Мамлакатимизнинг ишчилар синфи бундан ўттиз етти йил илгари инсоният генийси В. И. Ленин бошчилигида, Коммунистик партия раҳбарлиги остида меҳнаткаш деҳқонлар блан иттифоқ бўлиб социалистик революция қилган эди. Революциянинг ғалабаси натижасида помешчиклар ва капиталистлар ҳокимияти ағдариб ташланди ва жаҳонда биринчи Совет социалистик давлати барпо этилди. Бизнинг халқимиз ўз тақдирининг чинакам хўжайини, янги, эркин ҳаётнинг онгли ижодкори бўлиб қолди.

Октябрь социалистик революциясининг улуғ кучи ва енгилмаслиги шундаки, у меҳнаткашлар оммасига тарихнинг чинакам ижодкори сифатида ўзининг бутун қобилиятини, яратучилик ролини жуда кенг миқ'ёсда кўрсатиш имкониятини очиб берди. Октябрь революцияси ва мамлакатимизда социализм қурилганлиги эски дун'ё устидан ғалаба қозонишда, социалистик жамият барпо қилишда ҳал қилучи роль ўйнайдиган куч кенг халқ оммасининг ўзи эканлигини яққол кўрсатди.

Октябрь революцияси фақат бизнинг мамлакатимиз халқлари учунгина эмас, шу блан бирга бутун дун'ё халқлари учун ҳам жуда катта тарихий аҳамиятга эга. У, жаҳондаги барча мазлум халқларга империалистик қулликдан қутилиш йўлини кўрсатиб берди, барча мамлакатлардаги меҳнаткашларда ўз кучларига ва ўз ишининг ғалабасига ишонч туғдирди.

Октябрь революциясининг тинчлик байроғини кўтариб чиққанлиги ва биринчи жаҳон урушидан қутилиш йўлини кўрсатиб берганлиги барча мамлакатлардаги халқларнинг эсидан асло чиқмайди. Совет халқи ҳокимиятни ўз қўлига олганидан кейин қилган биринчи иши шу бўлдики, у сулҳ тўғрисида улуғ Ленин таклиф этган тарихий декретни қабул қилди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагида жипслашган Ватанимиз халқлари Улуғ Октябрьнинг ўттиз етти йиллигини мамлакатимизда экономика ва маданият янада юксалиб бораётган вазиятда кутиб олмоқдалар. Совет халқининг муваффақиятлари халқ демократияси мамлакатларидаги меҳнаткашларни қувонтирмоқда, бутун дун'ё халқларининг ҳамжиҳатлигини, тинчлик ва демократия учун курашда уларнинг жанговар бирлигини мустаҳкамламоқда.

* * *

Совет халқи Октябрь революциясининг ўттиз олти йиллигидан кейин ўтган йил мобайнида коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги муваффақиятларга эришди. Бу муваффақиятлар шуни кўрсатадики, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг жамият тараққиёти қонунларини чуқур билишга асосланган сиёсати совет жамиятининг ишлабчиқариш кучларини янада зўр куч блан ривожлантиришга, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини оширишга қаратилган сиёсатдир.

Совет халқининг қаҳрамонона меҳнати социалистик саноатимизни тинмай ўстиришни та'минламоқда. Бешинчи бешйиллик планда саноат маҳсулотини беш йил мобайнида тахминан 70 процент кўпайтириш кўзда тутилган эди. Бешйиллик план топшириқларининг бажарилиши шуни кўрсатадики, тўрт йилнинг ўзидаёқ (1951—1954 йилларда) саноат маҳсулоти 1950 йилдагига нисбатан 63 процент кўпаяди. Бу эса бешйиллик план саноатда муддатидан олдин бажарилади, темир йўл транспортида юк ташиш бўйича ҳам бешйиллик план муддатидан олдин бажарилади, демакдир.

1954 йилнинг ўтган 10 ойи ичида саноатимиз давлат планини ошириб бажарди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш шу вақт ичида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12 процентдан зиёдроқ кўпайди.

Улуғ Ленин коммунистик жамият қуриш йўлларининг асосий негизларини ишлаб чиқар экан, оғир саноат социалистик экономика асосларининг асосидир, оғир индустрия бўлмаса, халқ хўжалигининг ҳамма тормоқларини янги, тўла равишда замонавий техника блан қуроллантириб бўлмайди ва Ватанимизнинг мустақиллигини та'минлаб бўлмайди, деб кўрсатган эди. Шу сабабли Партиямиз ва Совет ҳукуматимиз металл ва электр қуввати ишлаб чиқаришни, ёқилғи чиқаришни, машиналар ишлаб чиқаришни тез сур'атлар блан ривожлантириш учун ҳамма чораларни кўрмоқда. 1954 йилда мамлакатнинг бутун саноат маҳсулоти 1940 йилдагига нисбатан 2,8 баравар кўпайтирилади, оғир саноат эса шу муддат ичида 3,4 баравар ўсади.

Мамлакатни янада электрлаштириш халқ хўжалигининг ҳамма тормоқларини ўстиришнинг энг муҳим шартидир. Электр қуввати 1954 йилда 1940 йилдагига нисбатан уч баравар кўпроқ ишлаб чиқарилади. Бешинчи бешйилликнинг тўрт йили мобайнида кучли гидроэлектростанциялар: Верхне-Свирск, Цимлянск, Усть-Каменогорск, Гюмушск, Маткожненск, Мингачаур гидроэлектростанциялари ва қисман Кама гидроэлектростанцияси ишга туширилади. Волгада жаҳонда энг йирик гидроэлектростанциялар ҳисобланадиган Куйбишев ва Сталинград гидроэлектростанцияларини қуриш ишлари тез сур'атлар блан олиб борилмоқда. Ангара, Обь дар'ёларида ва бошқа дар'ёларда гидростанциялар қурилмоқда.

Партия ва Ҳукумат оғир саноатни ва транспортни ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятларга таяниб, меҳнаткашлар оммасининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини яқин йиллар ичидаёқ етарли миқдорда та'мин қиларлик даражада халқ исте'мол буюмлари ишлаб чиқаришни юксалтиришнинг кенг программасини ишлаб чиқди. Бу программани амалда бажариш ишлари шу йилнинг ўзидаёқ бошлаб юборилди. 1954 йилда ип-газламалар 5,5 миллиард метрдан зиёдроқ, 1953 йилдагига қараганда 6 процент, 1950 йилдагига қараганда 43 процент кўпроқ ишлаб чиқарилади; шерсть газламалар 242 миллион метр, 1953 йилдагига қараганда 17 процент ва 1950 йилдагига қараганда 56 процент кўп ишлаб чиқарилади; шойи газламалар 520 миллион метр, 1953 йилдагига қараганда 30 процент ва 1950 йилдагига қараганда 4 баравар кўп ишлаб чиқарилади. Халқ исте'мол қиладиган бошқа товарлар ишлаб чиқариш ҳам бу йил анча кўпайтирилади.

Партия ва Ҳукумат саноат ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва шу блан бирга уларнинг сифатини оширишни ўз олдиларига вазифа қилиб қўймоқдалар.

Социалистик қишлоқ хўжалигининг ҳамма тормоқларини ҳартомонлама ривожлантиришни та'минлаш халқ исте'моли товарлари ишлаб чиқаришни кескин равишда юксалтириш соҳасидаги тарихий вазифани ҳал қилишда асосий звенодир. КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми (1953 йил), февраль-март ва июнь Пленумлари (1954 йил) қарорларида қишлоқ хўжалигини тез ўстиришни та'минлайдиган зарур ва кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар белгилаб берилди. Барча қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини ошириш, ер ва машиналардан янада тўла ва рационал фойдаланиш, унумдор қўриқ ва бўз ерларнинг катта-катта массивларини ўзлаштириш, дон етиштиришни кўпайтириш, чорва молларнинг сонини ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш, колхоз ишлабчиқаришини юксалтиришда МТСларнинг ролини кучайтириш ва совхоз ишлабчиқаришини ҳартарафлама ривожлантириш — шу тадбирларнинг энг муҳимларидир. Колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан янада мустаҳкамлаш бунда жуда катта роль ўйнаши керак. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши деҳқончилик ва чорвачиликнинг бирқанча тормоқларидаги қолоқликни энг қисқа муддат ичида тугатишга имкон беради.

Коммунистик партия раҳбарлик қилаётган совет халқи бу тадбирларни амалга ошириш учун жуда катта ғайрат блан кураш олиб бормоқда. Малакали ишчилар, инженерлар, агрономлар ва зоотехниклардан 150 мингдан кўпроқ киши ўз ихтиёрлари блан қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилаётган районларга бориб, колхозларда, МТСларда ва совхозларда ишга киришдилар. Совет ҳукумати колхозларга, МТСларга ва совхозларга жуда кўп миқдорда энг янги такомиллаштирилган машиналар юбориб, қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришининг ҳамма тормоқларини техника блан қуроллантиришни йилдан-йилга кучайтирмоқда. 1954 йилнинг фақат тўққиз ойи ичидагина қишлоқ хўжалиги 134 минг трактор (15 от кучига айлантириб ҳисоблаганда), 81 мингта юк автомобили, 26 мингта ғалла комбайни, тракторларга тиркаладиган ва ўзи юрадиган 19 мингтадан кўпроқ пичан ўриш машинаси, 9 мингта картошка йиғиш комбайни, шунингдек кўп миқдорда бошқа хил машиналар олди.

Бу йил бизнинг мамлакатимиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда анча муваффақиятларга эришди. Мамлакатдаги экин майдони 1954 йилда 1950 йилдагига нисбатан 13 процент кўпайди. Бу йил мамлакатимизнинг бирқанча районларида (Украинанинг жанубида ва Поволжье районларида) қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосили учун об-ҳаво шароитлари ноқулай бўлди. Шунга қарамай, Партия ва Ҳукумат ҳосилни ошириш ҳамда қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш соҳасида ишлаб чиққан кенг программа амалга оширилганлиги туфайли 1954 йилда дон экинларининг умумий ҳосили 1953 йилдагига қараганда бирмунча кўпроқ бўлади. Ғарбий Сибирь районларида ғалла ўтган йилдагига қараганда икки баравар кўпроқ олинади, шу жумладан Олтойда деярлик тўрт баравар, Қозоғистон республикасида эса тахминан 35 процент кўпроқ ғалла олинади.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари бу йил меҳнат соҳасида шонли қаҳрамонлик кўрсатдилар. Улар янги ерларни ўзлаштириш давлат планини, бутун халқ ма'қуллаган планни анча ошириб бажардилар. Қозоғистон, Сибирь, Урол, Поволжье ва Шимолий Кавказ районларида қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш юзасидан 1954—1955 йиллар учун белгиланган план бу йил 120 процент бажарилди. 17 миллион гектарга яқин қўриқ ва бўз ер очилди, қўриқ ва бўз ерларда дон экиш плани 157 процент бажарилди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бу соҳада қўлга киритилган тажрибаларни ва реал имкониятларни ҳисобга олиб, қўриқ ва бўз ерларни очиш ишларини анча кенгайтириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Жуда катта аҳамиятга эга бўлган вазифа, я'ни янги ўзлаштирилаётган ерлардаги экин майдонини 1956 йилнинг ўзидаёқ 28—30 миллион гектарга етказиш вазифаси қўйилди. Мана шундай янги очилган ва ишга солинган экин майдонлари Франция блан Италиядаги бутун экин майдонига баравар келади, дейиш мумкин.

Чорвачиликни янада юксалтириш давлат аҳамиятига эга бўлган катта ишдир. Маҳсулдор чорва молларнинг ҳамма турлари ўтган йил ичида бирмунча кўпайди. Ма'лумки, 1953 йилнинг 1 январида мамлакатда 24,3 миллион бош сигир бор эди, 1954 йилнинг 1 октябрида эса сигирларнинг сони 27,5 миллион бошга етди, я'ни уч миллиондан зиёдроқ кўпайди ва сигирларнинг сони урушгача бўлган даражага етай деб қолди. Ўтган йил ичида колхозчилар, ишчилар ва хизматчиларнинг шахсий мулки бўлган қорамоллар, чўчқалар ва қўйларнинг сони ҳам кўпайди. Броқ, мамлакатнинг энг зарур манфаатлари барча партия ва совет ташкилотларидан чорвачиликни ривожлантириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилишларини талаб этади. Ўтган йил бирқанча районлардаги колхозларда чорва молларнинг қишлови қониқарсиз шароитда ўтказилганлиги сабабли уларнинг сони кўпайиш ўрнига, ҳатто бирмунча камайиб кетдики, бундай аҳволга тоқат қилиб бўлмайди. Бу йилги қиш даври учун ем-хашакни зарур миқдорда ғамлаб қўйиш, ёш чорва молларни нобуд қилмай, тўла равишда сақлаб қолиш ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириб, гўшт, ёғ, сут, жун ва аҳоли учун кераклп бошқа маҳсулотларни кўпроқ етиштириб бериш зарур.

Бу йил очилган Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси социалистик қишлоқ хўжалигининг буюк кучини ва ҳаётийлигини ёрқин намойиш қилиб кўрсатмоқда. Умумхалқ мактаби бўлган бу виставка СССРда қишлоқ хўжалик фанининг муваффақиятларини, колхоз, МТС ва совхозларнинг илғор тажрибаларини, ишлабчиқариш новаторларининг тажрибаларини пропаганда қилмоқда. Ердан яхши ва рационал фойдаланмаётган, кам ҳосил олаётган, чорва молларининг маҳсулдорлиги етарли миқдорда бўлмаган қолоқ хўжаликлар ҳали ҳам бизда оз эмас. Виставканинг жуда катта аҳамияти шундаки, у илғор хўжаликларнинг прогрессив иш методларини кўрсатиб, шу методларни бошқа ҳамма колхозларга, МТСлар ва совхозларга жорий қилишга ёрдам беради.

Саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятлар туфайли меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги янада ошди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совет халқининг тўхтовсиз ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини максимал даражада қондиришни ички сиёсат соҳасида ўзларининг асосий вазифалари деб ҳисобламоқдалар.

СССР халқ хўжалигидаги ишчилар ва хизматчиларнинг сони бешйилликнинг тўрт йили мобайнида анча кўпайди ва 1954 йилнинг охирида 47 миллион кишига етади. Шу блан бирга ишчилар ва хизматчиларнинг реал иш ҳақи 1940 йилдагига нисбатан, тахминан, 74 процент ошади, аҳолига маданий ва социал-маиший хизмат кўрсатиш учун давлат сарф қилаётган маблағларнинг ошиб бораётганлигини қўшиб ҳисоблаганда эса, ишчи ва хизматчиларнинг ҳамма даромади шу давр ичида деярли икки баравар кўпаяди. Совет ҳукумати халқнинг турмуш даражасини ошириш тадбирларини ва, жумладан товарларнинг давлат чакана нархларини камайтириш тадбирларини систематик равишда амалга оширмоқда. 1947—1954 йиллар давомида чакана нархлар 7 марта камайтирилди. Натижада 1954 йилдаги чакана нархлар 1947 йилдаги нархларга қараганда 2,3 баравар камайди. Шу давр ичида колхоз бозоридаги нархлар деярли тўрт баравар пасайди. Бунинг натижасида аҳолининг харид қуввати анча ошди.

Шу муносабат блан товар оборотини янада кучайтириш ва халқ исте'моли товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш тадбирларини кўриш лозим бўлиб қолди. Халқ исте'моли буюмлари ишлаб чиқаришнинг кўпайтирилганлиги аҳолига сотиш учун чиқариладиган товарларнинг анча ошишига сабаб бўлди. Бу товарларни бозорга чиқариш учун мўлжалланган фондлари 1954 йилда 1950 йилдагига нисбатан қуйидаги миқдорда кўпайтирилди: гўшт маҳсулотлари ва қанд-шакар — деярлик 1,9 баравар, балиқ маҳсулотлари ва мол ёғи деярлик 1,6 баравар, ўсимлик мойи деярлик 2 баравар, ип-газлама, шерсть-газлама, зиғир толасидан тўқилган газламалар ва шойи газламалар — 66 процент, мебель — 2,9 баравар кўпайди.

Меҳнаткашларнинг уй-жой шароитларини яхшилаш уларнинг моддий фаровонлигини оширишда жуда катта аҳамиятга эга. Бешйиллик планда уй-жой қурилишига сарфланадиган капитал маблағларни ўтган бешйилликдагига қараганда, тахминан, икки баравар кўпайтириш кўзда тутилган эди. Бешйилликнинг тўрт йили мобайнидаёқ шу мақсадлар учун сарф қилинган маблағлар 1,8 баравар кўпайди. Тўрт йил мобайнида шаҳарларда ва ишчи посёлкаларида давлат уй-жой қурилиши юзасидан умуман 86 миллион квадратметрдан иборат янги уй-жой қурилади. Бундан ташқари шаҳарларда ва ишчи посёлкаларида аҳолининг ўз маблағлари блан ва давлат кредити ёрдами блан ҳаммаси бўлиб 30 миллион квадратметрдан кўпроқ янги уй-жой бинолари қурилади. Броқ, эришилган муваффақиятлар бизнинг ўсиб бораётган эҳтиёжларимизни қондираолмайди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг уй-жой шароитини янада яхшилашни қаттиқ туриб амалга оширади.

Ишчилар ва хизматчиларни социал страхованиеси фондларининг ҳамда аҳоли турли табақалари учун социал та'минот фондларининг тўхтовсиз ўсаётганлиги ҳам меҳнаткашлар оммасининг турмуш даражаси юксалиб бораётганлигини кўрсатучи далилдир. Колхозларнинг жамоат хўжалиги умуман мустаҳкамланиб бораётганлиги, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва сотиб олиш нархлари оширилганлиги, солиқларнинг камайтирилганлиги ва ўтган йиллардан қолган боқимондалар кечиб юборилганлиги сабабли бу йил деҳқонларнинг реал даромадлари кўпайди.

СССР меҳнаткашларининг маданий савиясини оширишда катта муваффақиятларга эришилди. Мактабларда, техникумларда ва олий ўқув юртларида ўқучиларнинг сони йилдан-йилга ошмоқда. Бу йил олий мактабларнинг биринчи курсларига 450 мингдан кўпроқ киши қабул қилинди. Бизнинг мамлакатимизда олий ўқув юртлари ташкил қилинганидан бери ҳечқачон шунчалик кўп ўқучи қабул қилинмаган эди.

Партия ва Ҳукумат совет фанини ривожлантириш тўғрисида, социалистик маданиятни, адабиётни, сан'атни яшнатиш тўғрисида, халқимизнинг ма'навий бойликларини кўпайтириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Ленин, коммунизм халқ оммасининг онгли ўзгартиручилик фаолиятининг натижаси бўлиб вужудга келади, деб та'лим берган эди. Социалистик онг совет жамиятининг олға ҳаракат қилишини тезлаштиради. Шу сабабли Коммунистик партия буржуа идеологиясининг қолдиқларига қарши, совет кишиларининг онгидаги капитализмнинг барча сарқитларига қарши актив кураш олиб боришга жуда катта аҳамият бермоқда. Коммунизм идеяларини омма орасига ёйиши, илғор, прогрессив нарсаларни кўрсатиб бериши, қолоқликка қарши кескин кураш олиб бориши, халқ манфаатларини, унинг қаҳрамонлигини, фидокорлигини ва ижодий ғайратларини акс эттириши лозим бўлган бизнинг совет адабиётимиз меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда жуда катта роль ўйнайди. Совет ёзучиларининг яқинда бўладиган Иккинчи Бутуниттифоқ с'езди жамоатчилигимиз ҳаётида муҳим воқиа бўлади, бу с'езд совет адабиётини янада самаралироқ ривожлантириш соҳасидаги янги вазифаларни белгилаб бериши лозим.

Саноатни, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳамда халқнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини ошириш соҳасида Партия ва Ҳукумат томонидан қўйилган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши бизнинг қандай ишлашимизга, ишни тўғри ташкил қилишимизга, ҳамма имкониятларимиз ва ички резервларимиздан фойдаланабилишимизга боғлиқдир. Шуни эсда тутиш керакки, ҳарқанча яхши қарор қабул қилинса ҳам, шу қарорни амалга ошириш учун актив-қаттиқ кураш олиб борилмаса ҳеч бир қарор олдимизга қўйилган вазифани бажаришни та'мин этолмайди.

Совет халқи Партия ва Ҳукуматнинг мамлакатимиз экономикасини янада ривожлантириш соҳасидаги тадбирларини катта мамнуният блан кутиб олди, бу тадбирларга жавобан ишлабчиқаришни янада юксалтирди. Партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари омманинг ташаббусига бош бўлиб ва омманинг ижодий ғайратини ташкил қилиб, саноатда ва қишлоқ хўжалигида ишлабчиқариш планларини бажариш учун, меҳнат унумини ошириш ва таннархини камайтириш учун, маҳсулотни юқори сифатли қилиб чиқариш учун мусобақани кенг авж олдиришлари, иқтисодий тежашни қунт блан амалга оширишлари лозим.

Лениннинг, меҳнат унуми янги ижтимоий тузумнинг ғалабаси учун оқибат натижада энг асосий нарсадир, деб айтган сўзлари ҳаммага ма'лум. В. И. Ленин меҳнат унумини ошириш мамлакатимизнинг коммунизмга ўтиши учун муҳим роль ўйнашини айниқса кўп уқтирган эди.

Саноатда меҳнат унуми 1954 йилда ўтган йилдагига нисбатан, тахминан 7 процент ошади, 1950 йилдагига нисбатан эса 33 процент ошади. Броқ, шуни э'тироф қилиш керакки, меҳнат унумини оширишнинг бу сур'ати етарли эмас. Саноатнинг ба'зи тормоқларида, қурилишда ва қишлоқ хўжалигида мавжуд бой техникадан ҳали ҳам етарли равишда фойдаланилмаётир, фан ва техниканинг энг янги муваффақиятлари етарли даражада кенг равишда жорий қилинмаётир, меҳнатни ва ишлабчиқаришни ташкил қилишдаги камчиликлар тезлик блан йўқотилмаётир, илғорлар тажрибаси тез жорий қилинмаётир.

Корхоналарнинг маҳсулотни бир ме'ёрда чиқармаётганлиги саноат ишидаги катта камчиликларнинг биридир. Кўпгина заводлар ва фабрикалар бир текисда ишламаётир ва бутун бир ой давомида маҳсулотни бир ме'ёрда чиқармаётир. Корхоналар ойнинг биринчи ярмида ойнинг иккинчи ярмидагига қараганда анча суст ишламоқдалар, бу эса саноатда меҳнат унумини оширишга ёмон та'сир қилмоқда.

Партия ва Ҳукумат саноат корхоналарининг бир текисда ишлашини та'минлашни ва ҳарқайси завод, фабрика, шахта, темир йўлнинг ишлабчиқариш программасини бажариб боришини саноат соҳасидаги энг муҳим вазифа, деб ҳисоблайди.

Унумсиз харажатлар бизда ҳали ҳам кўп, бошқарув аппарати учун ҳаддан ташқари ортиқча маблағ сарф қилинмоқда, халқ мулкига хўжасизлик блан қараш, бу соҳада ношудлик қилиш, социалистик ишлабчиқаришдаги резервлардан тўғри фойдаланабилмаслик фактлари бизда оз эмас.

Ишдаги камчиликларга қарши қат'ий кураш олиб бориш, бу камчиликларни дадиллик блан очиб ташлаб, уларни тугатиш, ҳарқандай қийинчиликларни моҳирлик блан енгиш керак. Бизнинг кучимиз шундаки, биз ўз камчиликларимизни очиб ташлаш ва танқид қилишдан қўрқмаймиз. Камчиликларни астойдил э'тироф қилиб, бу камчиликларни ўз вақтида тугатиш совет тузумини мустаҳкамлашга янада кўпроқ ёрдам беради.

Социалистик экономикани янада ривожлантириш вазифалари меҳнат интизомини мустаҳкамлашни, меҳнат ме'ёри ва исте'мол ме'ёри устидан қаттиқ контроль қилиб туришни, меҳнат унумини ошириш ва жамоат хўжалигини ўстиришда меҳнатга қараб тақсимлаш принципини қаттиқ қўлланиб боришни ва меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлигини кучайтиришни талаб этади. Шу блан бирга меҳнат ресурсларини тўғри тақсимлаш социалистик жамият учун айниқса муҳимдир, меҳнат ресурсларини шундай тақсимлаш керакки,

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги

Ўртоқ М. З. САБУРОВнинг 1954 йил 6 ноябрьда Москва Советининг тантанали мажлисидаги доклади

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

бу ресурслар асосан ишлабчиқариш доирасида, я'ни фабрикаларда, заводларда, колхозларда, МТСлар ва совхозларда тўпланадиган бўлсин. Совет халқи халқ исте'моли даражасини тинмай ошириш вазифасини ҳал қилаётган ҳозирги вақтда моддий ишлабчиқариш доирасида меҳнат ҳиссасини ошириш ва ишлабчиқаришдан ташқари доирадаги меҳнат ресурсларини камайтириш жуда муҳим аҳамиятга эга. Биз давлат аппаратини қисқартиш ва унинг структурасини соддалаштириш йўлини шу мақсад блан ўтказмоқдамиз.

Партия ва Ҳукумат давлатни бошқаришда ленинча принципларга амал қилиб, давлат аппаратимизнинг мумкин қадар тежаб-тергаб иш кўрадиган бўлиши ва халққа яқин бўлишига интилмоқда, муассасаларимизда қоғозбозликни, сансалорликни ва бюрократизмнинг бошқа кўринишларини йўқотиш учун, аппаратнинг ҳамма бўғинлари блан кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасидаги алоқани мустаҳкамлаш учун кураш олиб бормоқда.

Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин, ишчилар синфи блан меҳнаткаш деҳқонлар иттифоқи Совет тузумининг кучи ва мустаҳкамлигининг негизидир, деб қайта-қайта кўрсатиб ўтган эди. Ленин ишчилар синфи блан деҳқонларнинг бузилмас иттифоқини пролетариат диктатурасининг олий принципи деб, коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш учун ҳамма кучларимизнинг битмас-туганмас манбаи деб ҳисоблар эди. Партия ва Ҳукуматнинг саноатни ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳамда халқнинг фаровонлигини ошириш соҳасидаги тадбирлари ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқини янада кўпроқ мустаҳкамлашга, Совет давлатининг иқтисодий ва сиёсий қувватини оширишга ёрдам беради.

Кўпмиллатли совет давлати барпо қилинганлиги ва мустаҳкамланганлиги Октябрь социалистик революциясининг энг катта ғалабасидир. Октябрь революцияси Россиянинг барча халқларини миллий зулмдан озод қилди, улуғ Ватанимизда яшаб турган ҳамма халқларнинг иқтисодий, сиёсий ва маданий юксалиши учун шароит вужудга келтирди. Партия ва Совет давлати ленинча-сталинча миллий сиёсатни изчиллик блан амалга ошириб келганлиги натижасида мамлакатимизнинг ҳамма миллатлари иқтисодий ва маданий жиҳатдан юксалди, улар битта қардош оила бўлиб бирлашди, буни СССР халқлари бу йил улуғ тарихий воқиани, Украинанинг Россия блан қайта қўшилганлигининг 300 йиллигини нишонлаб, айниқса ёрқин намойиш қилиб кўрсатдилар. Бу— фақат украин ва рус халқларининг катта байрамигина бўлиб қолмасдан, шу блан бирга пролетар интернационализми байроғи остида мустаҳкам дўст бўлиб бирлашган Совет Иттифоқидаги барча халқларнинг ҳам катта байрами бўлди.

Бизнинг ички аҳволимиз ҳарқачонгидан ҳам мустаҳкамдир. Бутун совет халқи ўз социалистик Ватанини янада яшнатиш йўлида меҳнат қилишга қат'ий бел боғлаган. Халқнинг Партия ва Ҳукумат теварагида жипслашганлиги, унинг бузилмас ма'навий-сиёсий бирлиги Совет Иттифоқининг коммунистик жамият қуриш йўлидан муваффақият блан олға боришининг гаровидир.

* * *

Мамлакатимизда хўжалик ва маданий қурилишнинг жуда кенг миқ'ёсда олиб борилаётганлиги, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг совет кишилари моддий фаровонлигини тинмай оширишга қаратилган ва изчиллик блан амалга ошираётган тадбирлари Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсатини яққол кўрсатувчи далилдир.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси натижасида инсоният тарихида биринчи марта шундай давлат вужудга келдики, бу давлатнинг ички ва ташқи сиёсати халқ оммаси манфаатларига, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги ишига тўла равишда хизмат қилмоқда. Бу сиёсатнинг улуғ Ленин ифодалаб берган асосий принциплари социалистик система блан капиталистик системанинг тинчлик блан яшаши мумкинлигини э'тироф қилишга асосланган. Бунинг учун ҳар икки томоннинг ҳамкорлик қилиш истаги бўлиши, ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажаришга тайёр бўлишлари, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик ва тенгҳуқуқлилик принципига риоя қилишлари шарт. Халқаро муносабатларнинг ўтган 37 йил ичидаги практикаси турли ижтимоий тузумга эга бўлган давлатларнинг иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳамкорлик қилишлари бемалол мумкин ва бу нарса уларнинг ўзлари учун манфаатли эканлигини яққол кўрсатди. Умумий тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам шундай ҳамкорлик қилиш учун тўла имконият бор. Агар бу иш Совет Иттифоқига боғлиқ бўладиган бўлса шу нарсага шак-шубҳа бўлиши мумкин эмаски, СССР бундан буён ҳам бошқа мамлакатлар блан ўз муносабатларини давлатлар ўртасидаги муносабатларда мазкур принципларни э'тироф қилиш асосида олиб боради. Совет Иттифоқи шундай ҳаракат қилганига яраша бошқа давлатлар ҳам шундай ҳаракат қилсалар, бундан тинчлик ишига манфаат етган бўлур эди, холос.

Тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун кураш Совет Ҳукумати ташқи сиёсатининг негизи бўлиб келди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Бундай сиёсат Совет Иттифоқи ва демократик лагерь мамлакатлари халқларининг манфаатларигагина мос бўлиб қолмасдан, шу блан бирга катта ва кичик бошқа ҳамма давлатлардаги халқларнинг манфаатларига ҳам мос бўлиб тушадики, биз бунга жуда аминмиз.

Броқ, Совет Иттифоқининг тинчликка интилаётганлиги унинг кучсизлигини кўрсатади, деб ҳисоблаш нотўғри бўлур эди. Совет давлати ўз манфаатлари ва хавфсизлигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаолишини неча қайталаб яққол исбот қилган, совет кишилари зарур бўлиб қолган тақдирда, ҳарқандай агрессорга қарши курашда қўлига қурол олиб ҳам ўзини ҳимоя қилишни билади. Фақат бизнинг дўстларимизнинггина эмас, душманларимизнинг ҳам, ҳеч шубҳасиз, асло эсидан чиқмайдиган ва ҳаммага ма'лум бўлган фактларни айтиб ўлтиришнинг ҳожати йўқ. Шу жиҳатдан қараганда Америка Қўшма Штатларидаги ба'зи арбобларнинг Совет Иттифоқи блан «зўравонлик позициясига» таяниб туриб гаплашмоқчи бўлиб уринишлари ғалати бир ҳолдир. Бу тахлитда гаплашиш Совет Иттифоқи блан муносабатларда ҳечқачон яхшиликка олиб келган эмас. Бу тахлитда гаплашиш айниқса ҳозирги вақтда, ҳатто СССРнинг душманлари ҳам, СССРнинг ўз кучларини янада кўпроқ оширганлигини э'тироф қилиб турган бир пайтда ва Осиёнинг энг катта давлати—Хитой Халқ Республикаси, барча халқ демократияси мамлакатлари Совет Иттифоқи блан биргаликда тинчлик учун курашаётган, бу мамлакатлар социализм қуриш йўлига узил-кесил кириб олиб, тинчлик ҳамда прогресс кучларининг олдинги сафида Совет Иттифоқи блан биргаликда бораётган бир пайтда айниқса ўринсиздир.

Марказий ва Шарқий Европа мамлакатларидаги халқлар ўн йилдан бери шу йўлдан муваффақият блан бормоқдалар. Мана шу ўн йил мобайнида мазкур мамлакатларнинг қиёфаси таниб бўлмаслик даражада ўзгариб кетди. Янги тузумнинг ғалабаси Европадаги халқ демократияси мамлакатларига иқтисодий ва маданий тараққиётнинг жуда катта ва илгари мисли кўрилмаган имкониятларини очиб берди. Польша, Чехословакия, Венгрия, Болгария, Румыния, Албания меҳнаткашлари социализм қуриш йўлидан бориб, ўз ижодий ишларининг ҳамма соҳаларида катта муваффақиятларга эришдилар.

Бу мамлакатларнинг ташқи сиёсат соҳасидаги позициялари ҳам тубдан ўзгарди, халқаро миқ'ёсда уларнинг роли ошди. Марказий ва Шарқий Европа давлатлари бирнеча ўн йиллардан бери империалистик давлатларнинг ҳийла-найранглари ва иғволари учун об'ект бўлиб келган эдилар ва империалистик давлатлар кўпинча улардан ўзларининг агрессив сиёсатлари учун қурол сифатида фойдаланар эдилар. Бунга абадий хотима берилди. Европа халқ демократияси мамлакатлари эндиликда чинакам мустақил бўлиб олиб, халқлар ўртасида тинчлик учун актив курашмоқдалар.

Шу йил октябрь ойида Германиянинг илғор кучлари чинакам демократик ва тинчликсевар давлат бўлган Германия Демократик Республикасининг барпо қилинганлигига беш йил тўлган кунни тантана блан нишонладилар. Бу машҳур кун фақат Германиядагина эмас, шу блан бирга бошқа кўп мамлакатларда ҳам нишонланди. Шундай бўлиши ҳам табиий эди, чунки Германия Демократик Республикасининг барпо қилинганлиги, унинг хўжалик ва сиёсий соҳадаги муваффақиятлари немис халқининг бирлашган, мустақил, демократик, тинчликсевар давлатини қуриш учун курашида жуда муҳим фактордир, Европада ва бутун дун'ёда тинчлик ва хавфсизлик учун курашда энг муҳим факторларнинг биридир.

Яқинда Хитой Халқ Республикаси ўзининг бешйиллигини нишонлади. Озод ва мустақил Хитой Халқ Республикасининг барпо қилинганлиги фақат Хитой тарихидагина эмас, шу блан бирга бутун инсоният тарихида ҳам жуда катта воқиа бўлди. Бу эса аҳамияти ғоят катта бўлган тарихий фактдир. Совет халқи олти юз миллионлик қардош хитой халқининг тарихий муваффақиятларини, унинг ўз мамлакатида халқ-демократик тузумни барпо қилиш ва мустаҳкамлашдаги муваффақиятларини кўриб чин кўнгилдан қувонмоқда. Халқ Хитойининг улуғ ғалабалари Хитой Халқ Республикасининг халқ вакиллари Умумхитой мажлисида яқинда қабул қилинган ва Хитойда социализм қуриш принципларини э'лон қилган Конституциясида мустаҳкамланди.

Илгари четэл империалистлари Хитойдаги сотқин реакционерлар блан тил бириктириб, улуғ халқни қийноққа солиб қўйган эдилар, халқаро масалаларни ҳал қилишда уни мустақил иш кўришдан бутунлай маҳрум қилиб қўйган эдилар, эндиликда хитой халқи ўзининг бу аҳволига абадий хотима берди. Хитой Халқ Республикаси халқаро реакциянинг, аввало АҚШ агрессив доираларининг қаршилик кўрсатишига қарамай, чинакам улуғ давлат ва тинчликнинг қудратли фактори бўлиб халқаро майдонга қат'ий чиқиб олди.

Халқ демократияси мамлакатларининг ҳаммаси блан Совет Иттифоқи ўртасидаги бузилмас дўстлик ва қардошларча ҳамкорлик уларни бир-бири блан боғлайди. СССРдаги социалистик қурилиш Улуғ Октябрь социалистик революцияси очган йўлдан ҳозирги вақтда бораётган ҳамма халқлар учун энг бой тажриба манбаидир.

900 миллион кишини ўз байроқлари остига бирлаштирган қудратли демократия ва социализм лагери, бу лагерьнинг тинчлик учун изчиллик блан ва қаттиқ туриб олиб бораётган кураши капиталистик мамлакатларда ҳам кенг жамоат доиралари томонидан тобора кўпроқ ва актив равишда қўллаб-қувватланмоқда, улар бу курашга қизғин равишда хайрихоҳлик кўрсатмоқдалар. Замонимизнинг жуда улуғ тарихий ҳаракати мана шунинг ўзида, халқлар тинчлик ишини борган сари ўз қўлларига олаётганликларида бевосита ифодаланмоқда.

Совет Иттифоқи бошчилигидаги тинчлик кучларининг муайян мақсад йўлида изчиллик блан олиб бораётган кураши кейинги вақтларда ма'лум ижобий натижалар берди. Кореяда урушнинг хатарли ўчоғи ўчирилди. Жанва кенгаши муваффақият блан тугалланганлиги натижасида Ҳинди-Хитойда уруш ҳаракатлари тўхтатилди, бу эса Ҳинди-Хитой масаласини ундаги халқларнинг қонуний миллий манфаатларини тўла ҳисобга олиб, узил-кесил ҳал қилиш имкониятини очиб берди. Жанва кенгашининг муваффақияти Шарқ халқларининг миллий-озодлик ҳаракати енгилмаслигини яққол кўрсатди, тинчлик лагери кучлари ўсиб бораётганлигини, халқаро низо'ли масалалар бўйича дипломатик музокаралар олиб бориш методининг самарали эканлигини намойиш қилиб кўрсатди.

СССРнинг бошқа мамлакатлар блан иқтисодий ва маданий алоқалари кейинги вақтларда анча кенгайди ва яна кенгайиб бормоқда, бу эса, ҳеч шубҳасиз, умуман халқаро вазиятнинг нормал изга тушишига ёрдам беради.

Кейинги вақтларда мамлакатимизнинг Югославия блан муносабати яхшиланди. СССР блан Югославия ўртасидаги муносабатларнинг нормал изга тушувига ғов бўлиб турган ба'зи тўсиқлар олиб ташланди, савдо-сотиқни яна бошлаб юбориш ҳамда маданий масалалар ва бошқа масалалар юзасидан алоқалар ўрнатиш тадбирлари кўрилабошлади. Югославия ҳукумати Совет Иттифоқи блан муносабатларни яхшилаш соҳасида ҳамкорлик қилишга ўзининг тайёр эканлигини билдирди. Совет ҳукуматига келганда, у нормал ва дўстона алоқалар боғлаш учун ҳамма имкониятлардан фойдаланишни ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида фойдали деб ҳисоблайди. Кейинги йилларда иккала давлат ўртасида бўлиб келган низо' ва совуқчиликлар фақат СССР ва Югославия душманларига, тинчлик душманларигагина қўл келади. Аксинча, Совет Иттифоқи блан Югославия халқлари ўртасида ҳамкорлик ва самимий дўстлик бўлиши мамлакатларимиз манфаатларигагина эмас, шу блан бирга бутун дун'ёда тинчлик манфаатларига ҳам тўла равишда мувофиқдир. Совет ҳукумати совет-югославия муносабатларини тўла равишда нормал изга солиш, халқларимизнинг қардош Югославия халқлари блан қадимий дўстлигини мустаҳкамлашга бундан буён ҳартомонлама ёрдам беради, ва Югославия ҳам бу соҳада шу тахлитда иш кўради, деб умид қилади.

Совет ҳукуматининг халқаро низо'ли масалаларни манфаатдор мамлакатлар ўртасида келишиш йўли блан, тинчликни янада мустаҳкамлаш ва халқларнинг эркин ривожланишини та'минлаш манфаатларини кўзлаб ҳал қилиш мумкинлиги ва зарурлиги тўғрисидаги ма'лум фикри турли мамлакатлардаги кенг жамоатчилик доираларига тобора кўпроқ мақбул бўлмоқда ва улар томонидан қўллаб-қувватланмоқда.

Халқаро кескинликни юмшатиш соҳасида эришилган муваффақиятлар бутун дун'ё халқлари томонидан жуда катта мамнуният блан ма'қулланди, уларда ўз кучларига янада катта ишонч туғдирди, ва янги урушга йўл қўймаслик, тинчлик ишини сақлаб қолиш қобилиятларига янада катта ишонч туғдирди.

Совет халқи шуни яхши биладики, халқаро кескинликни янада юмшатиш имкониятлари ҳали кўп, бу соҳада фақат дастлабки қадамларгина қўйилди. Шу блан бирга биз бу йўлда жиддий тўсиқлар турганлигини, ба'зи давлатларнинг агрессив доиралари мана шундай тўсиқларни вужудга келтираётганликларини жуда яхши биламиз. Бу доиралар халқаро кескинликни янада камайтиришга халақит бермоқ учун янгидан-янги ҳийла-найрангларни ишлатмоқдалар, Совет Иттифоқига ва халқ демократияси мамлакатларига қарши ҳарбий гуруҳлар тузишни давом этдирмоқдалар. Шундай гуруҳлар Европада, Осиёда ва дун'ёнинг бошқа жойларида тузилмоқда, ҳар сафар шундай гуруҳлар тузилиши блан Қўшма Штатларнинг чегараларидан кўп минг километрлаб узоқ бўлган бошқа мамлакатларнинг территорияларида американинг янгидан-янги базалари қурилмоқда.

Тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари қурол-яроғларни камайтиришни ҳамда атом ва водород қуролларини тақиқлашни ҳозирги вақтда энг муҳим ва ҳал қилиниши зарур бўлган проблемалардан бири деб ўртага қўймоқда. Бу вазифаларнинг ҳал қилиниши ҳарбий харажатларни анча қисқартирган бўлур эди, меҳнаткашларнинг устида жуда оғир юк бўлиб турган солиқларни камайтирган бўлур эди. Бу нарса, ҳеч шубҳасиз, бутун халқаро вазиятни тубдан яхшилашга олиб келган бўлур эди.

Атом энергиясининг ҳосил қилиниши ва ундан фойдаланиш инсоннинг ақли эришган жуда катта муваффақиятдир, бу муваффақият жамиятнинг ишлабчиқариш кучларини янада ривожлантириш соҳасида ғоят катта перспективалар очиб беради. Броқ, шу нарса сир эмаски, ба'зи мамлакатларнинг та'сирли доиралари атом энергиясини уруш планларига хизмат қилдиришни ўзларига мақсад қилиб олганлар. Халқларнинг ҳаётий манфаатлари атом энергиясидан вайрон қилиш ва одамларни кўплаб қириш мақсадлари учун фойдаланишни жуда қаттиқ тақиқлаб қўйишни, табиатнинг мана шу қудратли кучидан фақат яратиш манфаатлари йўлидагина, инсоният тараққиётининг манфаатлари йўлидагина фойдаланишни талаб қилади. Ма'лумки, совет фани атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланиш соҳасида жуда катта натижаларга эришди: ҳозир СССРда атом энергияси блан электростанция ишлаб турипти.

Совет Иттифоқи атом қуролини тақиқлаш учун курашдаги ўз ҳаракатини бўшаштирмайди. Атом, водород қуролларини ва ялпи қирғин қуролларининг бошқа турларини тақиқлаб, бу қуролларни давлатларнинг қурол-яроғлари қаторидан чиқариб ташлаш тўғрисида, қурол-яроғларни жуда камайтириш ва бу қарорларнинг амалга оширилиши устидан халқаро контроль ўрнатиш тўғрисидаги халқаро конвенциянинг (шартноманинг) асосий қоидалари ҳақида Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги совет делегацияси томонидан Бош Ассамблея муҳокамасига тақдим этилган проект Совет Иттифоқининг шу позициясидан бевосита келиб чиқади. Совет Иттифоқининг таклифлари шу масалаларни ҳал қилиш учун лозим бўлган конкрет, амалий тадбирларни кўзда тутади.

Совет Иттифоқининг бу янги таклифи жаҳон жамоатчилигининг кенг доиралари томонидан хайрихоҳлик блан кутиб олинганлигини мамнуният блан қайд қилиб ўтишимиз мумкин. Броқ, шу блан бирликда шуни қайд қилиб ўтиш керакки, Совет ҳукуматининг кейинги таклифининг муҳимлиги тўғрисида айтилаётган гапларнинг ўзигина ҳозирги вақтда кифоя қилмайди. Бу масалаларни ҳал қилишда янги тўсқинликлар туғдиришга қарши, битишувга сун'ий равишда ғов солишга қарши ва бу муҳим масалалар юзасидан музокараларда мамлакатларнинг позициялари бир-бирига яқинлашаётганлигидан кўз юмушга уринишларга қарши янада қат'ийроқ ва активроқ кураш олиб бориш керак.

Герман милитаризмини тиклаб, Ғарбий Германиядаги қасосчи кучларга эшик очиб бераётган ҳолда қуролсизланиш тўғрисида гапирилаётган гапларга ким ишонади. Гитлерчилар қонли ҳукмронлик қилган кунлар ҳали Европа халқларининг эсидан чиққани йўқ.

Яқин ўтмишдагина бўлиб ўтган фактларни эсга олганда, Ғарбий Германияда милитаризмни тиклаш тарафдорларининг қилаётган ҳаракатлари кенг жамоатчилик доираларининг ғазабини қўзғотмаслиги мумкин эмас. Шу муносабат блан ғарб давлатларининг Лондон ва Париждаги сепарат кенгашларида Германия масаласи юзасидан қабул қилган қарорлари ҳақида гапирмасдан ўтиб бўлмайди.

АҚШ, Англия ва Франция ҳукуматлари герман милитаризмини тиклашга йўл қўймаслик тўғрисида ўз зиммаларига Совет Иттифоқи блан биргаликда олган мажбуриятларига хилоф равишда, халқларнинг тинчликка бўлган иродасини назар-писанд қилмай, ғарбий герман милитаристлари ва қасосчилари блан Ғарбий Германияда вермахтни (армияни) тиклаш тўғрисида ўзаро тил бириктирдилар, Ғарбий Германияни қайта ҳарбийлаштириш тўғрисидаги Париж битимлари биринчи даврда Ғарбий Германияда ярим миллион кишилик армия вужудга келтиришни кўзда тутади. Лекин ҳозирнинг ўзидаёқ Бонн ҳукумати Париж битимларида кўзда тутилганига қараганда анча кўпроқ миқдорда корпуслар ва дивизиялар ташкил қилиш планларини тузиб қўйганлигини яширмаётир.

Ғарбий Германиянинг саноати, шу жумладан Рурнинг ҳарбий саноати, гитлерчилар Германиясига ҳарбий арсенал бўлиб хизмат қилган ўша Рурнинг ҳарбий саноати эндиликда Ғарбий Германияни қуроллантириш учун қайта қурилмоқда. Германиянинг қўшнилари бўлган Европа давлатларига қарши янги урушни очиқдан-очиқ тарғиб қилучи милитаристик ва фашистик адабиёт блан Ғарбий Германия тўлдириб юборилганлиги тасодифий эмас. Кечагина Францияга, Польшага, Чехословакияга, Совет Иттифоқига ва тинчликсевар бошқа давлатларга қарши гитлерчилар агрессиясининг ташкилотчилари бўлган кишилар Ғарбий Германияда ўз та'сирларини тобора кўпроқ ўтказмоқдалар.

Шундай қилиб, Лондон ва Париж битимлари Ғарбий Германияни милитаристик давлатга айлантиришга олиб боради. Шу нарсани ҳам унутмаслик керакки, Париж битимлари Ғарбий Германия армиясига атом қуролига эга бўлиш имкониятини ҳам беради. Бундан ташқари ўша битимларда, Ғарбий Германияда атом соҳасида текшириш ишлари авж олдириб юборилади, деб тўғридан-тўғри айтиб қўйилган.

Ғарбий Европадаги капиталистик мамлакатларнинг ҳукуматлари, афтидан, шуни унутаётирларки, Ғарбий Германиянинг қуролланиши Европа халқлари учун ва бутун инсоният учун жуда катта хавф туғдиради, чунки Ғарбий Германиянинг милитаристик кайфиятдаги ҳукмрон доиралари тез фурсатда қурол-яроғларнинг бошқа турлари блан бирқаторда атом қуролига ҳам эга бўлиб қоладилар ва улар бу қуролни, ҳеч шубҳасиз, ўзларининг қасосчилик, агрессив мақсадлари йўлида қўлланишга уриниб кўрадилар.

Ғарбий Европадаги ба'зи бир калтабин сиёсатдонлар тарғиб қилаётган сохта тезисга кўра, Лондон ва Париж битимлари ратификация қилинганидан кейин Германия масаласи устида тўрт давлатнинг битимга келиш имкониятлари яхшиланар эмиш. Броқ, гўл одамларгина бундай гапларга ишонишлари мумкин. Ҳақиқатда эса Париж ва Лондон битимларининг ратификация қилиниб, амалга оширилиши Германия проблемаси устида битимга келиш йўлида янги ғов вужудга келтиради, Германиянинг парчаланганлигини янада кучайтиради ва герман миллатини узоқ йиллар давомида парчаланган ҳолда қолдиради.

Европада тинчлик манфаатлари, шунингдек герман халқининг манфаатлари ҳам, тинчликсеварлик ва демократик негизларда Германиянинг бирлигини тезлик блан тиклашни ва Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтиришни талаб қилмоқда. Шу манфаатлар қайта ҳарбийлаштирилган Ғарбий Германияни иштирок қилдирган ҳолда биқиқ ҳарбий гуруҳлар ташкил қилиш ўрнига Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтиришни ҳам талаб қилмоқда. Европадаги ҳамма давлатларнинг биргалашиб зўр бериши натижасида вужудга келтириладиган мана шундай хавфсизлик системаси халқларнинг ҳаётий манфаатларига мувофиқдир, чунки Европада тинчликнинг сақланиши умумий тинчликни сақлаб туриш учун ҳал қилучи аҳамиятга эга бўлур эди.

Совет кишилари қаттиқ ишонадиларки, бирор халқаро проблеманинг жаҳонда бўлаётган тарихий ўзгаришларни ҳуш'ёрлик блан ҳисобга олиб, ҳал қилинишигина ҳаётий кучга эга бўлаолади. Биз, ижтимоий системаларнинг қандай бўлишидан қат'ий назар, ҳамма мамлакатлар учун мақбул ва манфаатли бўлган мана шу принципгина ҳал этилмаган халқаро проблемаларни, шу жумладан Европадаги ва Осиёдаги проблемаларни ҳал этиш учун асос қилиб олиниши лозим, деб ҳисоблаймиз.

* * *

Ўртоқлар! Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин қанча кўп вақт ўтган сари унинг бутун инсоният тарихи тақдирига жуда катта ўзгартучилик та'сири тобора тўлароқ ва ҳартомонлама намоён бўлаборади.

Совет давлатининг шонли ўттиз етти йиллик тарихи социализмнинг капитализмдан ғоят даражада устунлигини зўр куч блан яққол кўрсатди ва Маркс — Энгельс — Ленин — Сталин ғолиб та'лимотининг чинакам тантанаси бўлди.

Бизнинг йўлимиз — ҳақ йўл. Бизнинг олға томон шиддат блан қилаётган ҳаракатимизни тўхтатаоладиган куч жаҳонда йўқ. Қардош хитой халқи ҳамда Европа ва Осиёдаги халқ демократияси мамлакатларининг кўп миллионли халқ оммаси Улуғ Октябрь очиб берган йўлдан биз блан бирликда бормоқда. Бутун прогрессив инсоният тинчлик, демократия ва социализм учун курашда бизнинг умумий ишимизга қизғин равишда хайрихоҳлик қилмоқда.

Совет халқи ўзининг улуғ тарихий вазифаси блан ҳақли равишда фахрланади ва ўз йўлида учрайдиган ҳамма тўсиқларни енгиб ўтишга, коммунизм қуришда янгидан-янги муваффақиятларга эришишга қат'ий равишда бел боғлаган.

Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг зафарли байроғи!

Яшасин бутун илғор инсониятнинг жанговар авангарди — улуғ совет халқи!

Яшасин мамлакатимизни ишонч блан коммунизм сари олға бошлаб бораётган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин халқлар ўртасида тинчлик! **(Гулдурос, узоқ давом қилучи олқишлар. Ҳамма ўрнидан туради. Залда: Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси! «Ура!» деган хитоблар янграйди).**

Тошкентда Улуғ Октябрьнинг 37 йиллигига бағишланган тантанали мажлис

Умумхалқ байрами арафасида Навоий номли ўзбек давлат опера ва балет театри биносида меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг республика пойтахтидаги партия ва жамоат ташкилотлари вакиллари, шунингдек Тошкент гарнизони ҳарбий қисмлари вакиллари блан биргаликда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлди.

Президиумда партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, Ўзбекистон пойтахтининг донгдор кишилари ўтирибдилар.

Мажлисни Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Абдураззоқов очади. Совет Иттифоқи Гимнининг садолари тантанали янграйди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги тўғрисида доклад қилиш учун Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари С. Камоловга сўз берилади.

Докладчи Октябрь революциясининг оламшумул-тарихий аҳамияти тўғрисида, меҳнаткашларнинг гениал йўлбошчиси В. И. Ленин вужудга келтирган ва чиниқтирган жанговар революцион коммунистлар партияси бу революциянинг ташкилотчиси ҳамда илҳомчиси эканлиги тўғрисида гапиради. Улуғ Ватанимизнинг халқлари совет ҳокимияти йилларида Коммунистик партиянинг синалган раҳбарлиги остида хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида буюк ғалабаларга эришдилар. Ватанимиз Улуғ Октябрьнинг 37 йиллигини ўз кучлари гуллаб-яшнаган бир вазиятда кутиб олмоқда. Совет кишилари СССРда коммунизм қурилишининг партия томонидан белгиланган буюк программасини амалга ошираборпиб, саноат маҳсулотини тобора кўпроқ ишлаб чиқармоқдалар, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин суратда ривожлантирмоқдалар, социалистик маданиятнинг мавж уриб ўсишига эришмоқдалар. Совет кишиларининг моддий фаровонлиги кун сайин юқори босқичга кўтарилмоқда.

Бу йил ўз республикасининг 30 йиллигини нишонлаётган ўзбек халқи Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласида социалистик қурилиш соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Доно ленинча-сталинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши асосида, қардош республикалар меҳнаткашларининг ва биринчи галда, улуғ рус халқининг буюк ёрдами туфайли Ўзбекистон тарихий жиҳатдан жуда қисқа вақт ичида ўз тараққиётида олға қараб ғоят катта қадам қўйди. Ўзбекистон эндиликда индустрияси ғоят ривожланган ва механизациялаштирилган йирик қишлоқ хўжалигига эга бўлган республикадир. Шаклан миллий, мазмунан социалистик ўзбек маданиятини ривожлантиришда буюк муваффақиятлар қўлга киритилди. Ўзбекистон меҳнаткашлари Улуғ Октябрьнинг шонли йиллигини янги ютуқлар блан нишонламоқдалар. Тошкентдаги саноат корхоналари Октябрьолди меҳнат вахтасида ўнойлик ишлабчиқариш планини ошириб бажардилар. 10 ой мобайнида пландан ташқари бирнеча юз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шаҳардаги корхоналарнинг 40 таси 1955 йил ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Республика қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети сентябрь, февраль-март ва июнь Пленумларининг қарорларига амал қилиб, енгил саноат учун хомаш'ё ва халқ исте'моли маҳсулотлари ишлаб чиқаришни бутун чоралар блан кўпайтирмоқдалар. Ўзбекистон меҳнаткашлари совет давлатининг экономикасида катта аҳамиятга эга бўлган пахтанинг ялпи ҳосилини бутун чоралар блан кўпайтиришни ўзларининг жуда муҳим ватанпарварлик бурчи деб ҳисоблайдилар. Ҳозирги вақтда бутун куч ва воситаларни пахта теримини тезроқ тугаллаш ва пахта тайёрлаш планини бажаришга сафарбар қилиш энг зарур жанговар вазифадир.

Халқ демократияси мамлакатларининг меҳнаткашлари, бутун прогрессив инсоният,— дейди докладчи,— Улуғ Октябрь йиллигини мамлакатимизнинг халқлари блан биргаликда тантанали вазиятда нишонламоқдалар. Совет Иттифоқи етакчилигидаги тинчлик ва демократия лагери ҳозир ҳарқачонгидан ҳам мустаҳкам ва қудратлидир. Бутун дун'ёда тинчлик учун курашучилар ҳаракати тобора кенгаймоқда ва мустаҳкамланмоқда.

Докладчи улуғ социалистик Ватан шарафига, коммунизм қуриш учун курашда совет халқини илҳомлантирувчи ва раҳбар кучи бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси шарафига табрик сўзларини айтади. Залдагилар бу сўзларни узоқ давом этган гулдурос қарсаклар блан кутиб оладилар. Ўзбекистон ССР Гимни садолари янграйди.

☆ ☆ ☆

Шундан кейин катта концерт қўйиб берилди. Концертда Тошкентнинг энг яхши артистлари қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ССР Иттифоқи Мудофаа Министрининг

Б У Й Р У Ғ И

1954 йил 7 ноябрь. № 187 Москва шаҳри

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!
Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Бугун совет халқи ва у блан биргаликда бизнинг шавкатли Армиямиз ва Ҳарбий-Денгиз Флотимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини байрам қилмоқдалар.

Ватанимиз меҳнаткашлари бу тарихий кунни ҳамма вақтдагидек халқ хўжалигини, фанни ва маданиятни ривожлантириш соҳасида янги муваффақиятлар блан кутиб олмоқдалар. Саноат ишлабчиқаришнинг давлат планлари муваффақиятли бажарилмоқда. Социалистик қишлоқ хўжалигининг ҳамма тормоқлари тинмай ривожланиб бормоқда. Экономиканинг тўхтовсиз ўсиб бораётганлиги негизида совет кишиларининг моддий фаровонлиги ошмоқда.

Бизнинг Қуролли Кучларимиз Коммунистик партия Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари туфайли қурол-яроғлар ва ҳарбий техниканинг энг янги турлари блан та'минланганлар. Қуруқликдаги қўшинлар, авиация ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шахсий составн ҳарбий маҳоратини ва ўзининг жанговарлик тайёргарлигини оширишда янги муваффақиятларга эришди.

Ўтган йил ичида тинчлик, демократия ва социализм лагерининг кучлари янада ва жиддий мустаҳкамланди. Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва барча халқ демократияси мамлакатларининг қардошлик дўстлиги янада кўпроқ мустаҳкамланди.

Октябрь революцияси э'лон қилган тинчлик принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатини, барча мамлакатлар блан ҳамкорлик қилиш ва амалий алоқаларни ривожлантириш сиёсатини изчиллик ва сабот блан ўтказиб келмоқда.

Асосий капиталистик мамлакатларнинг сиёсати бутунлай бошқачадир. Уларнинг сиёсати ҳали ҳам янги урушни тайёрлашга, агрессив ҳарбий блоклар тузишга, зўр бериб қуролланишга, халқлар ўртасида душманлик ва адоватни авж олдиришга асосланган.

Биз социалистик Ватанимизнинг хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб, бундан кейин ҳам ниҳоят даражада ҳуш'ёр бўлишимиз, барча қўшин турларининг жанговар ва сиёсий тайёргарлигини такомиллаштирабоўришимиз ва ҳарқандай агрессорга қат'ий зарба беришга ҳамиша тайёр бўлиб туриш учун Қуролли Кучларимизнинг қудратини қунт блан мустаҳкамлашимиз зарур.

Армия ва Флотнинг шахсий составини умумхалқ байрами блан қутлайман ва ҳамма жангчиларнинг ҳарбий техникани эгаллашда, жанговар тайёргарликни оширишда ва ҳарбий интизомни мустаҳкамлашда янада муваффақиятларга эришишларини тилайман.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини нишонлаш юзасидан **б у ю р а м а н:**

Бугун, 7 ноябрьда, Ватанимиз пойтахти Москвада, иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек Калининград, Львов, Хабаровск, Владивостокда ва қаҳрамон шаҳарлар—Ленинград, Сталинград, Севастополь ва Одессада тўплардан бирйўла йигирма марта ўқ узиб, салют берилсин.

Яшасин қудратли Ватанимиз—Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин улуғ совет халқи ва унинг шонли Қуролли Кучлари!

Яшасин жонажон Совет ҳукумати!

Доно Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

ССР Иттифоқи Мудофаа Министри
Совет Иттифоқи Маршали Н. А. БУЛГАНИН

Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилишлари министрлигига қарашли Тошкент шаҳар қурилиш тресги ишчиларининг катта группаси 1954 йилда қурилиш-монтаж ишларида яхши натижаларга эришганликлари учун Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари блан мукофотландилар. **Суратда:** (чапдан) Фахрий ёрлиқ блан мукофотланган бинокорлардан 5-нчи СМУ сувоқчиси **В. Б. Вишневский**, 2-нчи ОСУнинг ёрдамчи ишчиси **С. Солиев.** 1-нчи ОСУ мотористкаси **П. Е. Редькина,** 2-нчи ОСУ десятниги **Я. Исҳоқов** ва 2-нчи ОСУнинг ёрдамчи ишчиси **С. Нурмуҳамедов** ўртоқлар.

А. Аверьянов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси)

Кеча ССР Иттифоқи Большой театрида

Совет халқи ва бутун прогрессив инсоният Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини тантанали суратда нишонламоқдалар. Кўпмиллатли давлатимизнинг шаҳар ва қишлоқлари байрамдагидек безатилган. Байрам либосини кийган Москва улуғвор тус олган. Четларига олтин шокила тутилган қизил байроқлар ҳилпиллайди. Бинолар устида В. И. Лениннинг, И. В. Сталиннинг, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет Ҳукумати раҳбарларининг портретлари қўйилган. Ҳамма жойда КПСС Марказий Комитетининг Чақириқлари ёзилган транспарантлар порлайди.

ССР Иттифоқи Большой театри байрам тусида безатилган. Бинонинг фронтонида иттифоқчи республикалар гербларн тасвирланган қизил байроқлар ўрнатилган. Улар Совет давлати куч-қудратининг манба'и бўлган халқлар дўстлигини ифодалайди. Кўча томонида — Маркс, Энгельс, Ленин, Сталиннинг катта портретлари қўйилган.

Театрнинг зали ва саҳнаси чиройлик безатилган. Саҳна тўрида байроқлар ўртасида В. И. Ленин ва И. В. Сталиннинг барельефи қўйилган. «Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги!» деб ярим доира шаклида ёзилган сўзлар ярқираб турибди. Иккала томонда — «1917» ва «1954» деган шонли рақамлар ёзилган.

6 ноябрьда Большой театр залига Москва корхоналарининг, қурилишларининг илғор ишчилари, фан, адабиёт ва сан'ат арбоблари, партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, Совет Армияси жангчилари, министрлар, СССР ва РСФСР Олий Советининг депутатлари тўпландилар.

Чет эллардан келган делегациялар ҳам бор.

Кеч соат 7. Меҳнаткашлар депутатлари Москва Советининг тантанали мажлисига тўпланганлар президиумда Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, В. М. Молотов, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, М. А. Суслов, П. Н. Поспелов, Н. Н. Шаталин ўртоқларнинг пайдо бўлишларини гулдурос қарсаклар блан кутиб оладилар.

Раислик қилувчи М. А. Яснов Москва Советининг партия ва жамоат ташкилотлари ҳамда Совет Армияси вакиллари блан биргаликдаги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигига бағишланган тантанали мажлисини очиқ деб э'лон қилади.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги тўғрисида доклад қилиш учун ўртоқ М. З. Сабуровга сўз берилади. Мажлис қатнашчилари уни самимий кутиб оладилар.

— Бугун Совет Иттифоқи халқлари ва бутун дун'ё меҳнаткашлари, — дейди докладчи, — жаҳон тарихида янги давр очган, инсониятнинг эркин, тинч ва бахтли турмушга ўтиш даврини очган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини байрам қилмоқдалар.

Мамлакатимизнинг ишчилар синфи бундан 37 йил илгари инсоният генийси В. И. Ленин бошчилигида Коммунистик партия раҳбарлиги остида меҳнаткаш деҳқонлар блан иттифоқ бўлиб социалистик революция қилган эди. Натижада— жаҳонда биринчи совет социалистик давлати барпо этилди. Октябрь революцияси ва бизнинг мамлакатимизда социализм қурилганлиги эски дун'ё устидан ғалаба қозонишда, социалистик жамият барпо қилишда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган куч кенг халқ оммасининг ўзи эканлигини яққол кўрсатди.

Мажлис қатнашчилари докладчининг совет халқи томонидан иқтисодий ва маданий қурилиш соҳасида ўтган йил ичида эришган ғоят катта муваффақиятларини ёрқин тасвирлаб берган сўзларини чуқур мамнуният блан тингладилар. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совет жамиятининг ишлабчиқарувчи кучларини янада зўр куч блан ривожлантиришга, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини оширишга қаратилган сиёсатни муваффақиятли равишда амалга оширмоқдалар. Бешинчи бешйиллик планда саноат маҳсулотини бешйил мобайнида тахминан 70 процент кўпайтириш кўзда тутилган эди. Бешйиллик план топшириқларининг бажарилиши шуни кўрсатадики, совет халқининг қаҳрамонона меҳнати туфайли тўрт йилнинг ўзидаёқ саноат маҳсулоти 1950 йилдагига нисбатан 63 процент кўпаяди. Бу эса, бешйиллик план саноатда муддатидан олдин бажарилади, демакдир.

Докладда келтирилган рақамлар ва фактлар халқ исте'моли моллари ишлаб чиқаришни кескин суратда кўпайтириш программаси ҳамда КПСС Марказий Комитетининг сентябрь, февраль-март ва июнь Пленумлари қарорларида белгиланган ва қишлоқ хўжалигининг юксалишини та'минлайдиган тадбирлар муваффақиятли равишда бажарилаётганлигини яққол кўрсатади.

Сўнгра ўртоқ Сабуров совет халқи моддий фаровонлигининг ва маданий савиясининг ошганлиги тўғрисида гапиради. Ишчи ва хизматчиларнинг реал ишҳақи бу йил 1940 йилдагига нисбатан тахминан 74 процент ортади, аҳолига маданий ва социал-маиший хизмат кўрсатиш учун давлат томонидан қилинадиган харажатларни ҳисобга олганда эса ишчи ва хизматчиларнинг ҳамма даромадлари шу давр ичида қарийб икки баравар ортади. Колхозчиларнинг даромадлари ошди.

Шундан кейин докладчи саноат ва қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун курашда совет халқи олдида турган вазифаларга муфассал тўхталади.

Ишчилар синфи блан деҳқонларнинг тобора мустаҳкамланаётган иттифоқи совет давлати қудратининг манба'идир. Партия ва совет давлати томонидан ленинча-сталинча миллий сиёсатнинг изчиллик блан амалга оширилиши мамлакатимиздаги барча миллатларнинг иқтисодий ва маданий юксалишига, уларнинг ягона қардошлик оиласига бирлашувига олиб келди.

Ўртоқ Сабуров ўз докладининг охирги қисмини ташқи сиёсат масалаларига бағишлади. Совет давлатида ташқи сиёсат бутунича халқ оммасининг манфаатларига, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги ишига хизмат қилади. Тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун кураш Совет ҳукумати ташқи сиёсатининг негизи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Барча халқ-демократик мамлакатлар ва Совет Иттифоқи бузилмас дўстлик ва қардошларча ҳамкорлик алоқалари блан боғланган. Қудратли демократия ва социализм лагери ўз байроғи остига 900 миллион кишини бирлаштирган. Совет Иттифоқи бошчилигида тинчлик кучларининг изчил ва мақсадга қаратилган кураши кейинги вақтларда ма'лум ижобий натижаларга олиб келди.

Совет давлатининг шонли ўттизетти йиллик тарихи, дейди докладчи, социализмнинг капитализмдан чексиз даражада устун эканлигини рад этиб бўлмайдиган куч блан кўрсатди ва Маркс— Энгельс — Ленин — Сталин ғолибона та'лимотининг чинакам тантанаси бўлди. Бизнинг йўлимиз тўғри йўл, ва бизнинг олға сари узлуксиз ҳаракатимизни тўхтатаоладиган куч жаҳонда йўқ. Қардош хитой халқи ва халқ демократияси мамлакатларининг кўпмиллионли халқ оммаси ҳам Улуғ Октябрь очиб берган йўлдан биз блан бирга бормоқдалар. Бутун прогрессив инсоният бизнинг тинчлик, демократия ва социализм учун курашдан иборат умумий ишимизни қизғин ма'қулламоқда.

Йиғилганлар докладчининг совет халқи шарафига, Коммунистик партия шарафига, халқлар ўртасида тинчлик шарафига айтган сўнгги сўзларига овацияга айланган гулдурос қарсаклар блан жавоб берадилар.

* * *

Тантанали қисмдан кейин концерт берилди. Концертда Москванинг ва мамлакатимиздаги бошқа шаҳарларнинг артистлари ва ижодий коллективлари иштирок этдилар.

Концерт Д. Шостаковичнинг «Байрам увертюраси» блан бошланди. Увертюрани СССР Большой театрининг оркестри ижро этди. Шундан кейин СССР Большой театри ва Бутуниттифоқ радиосининг хор коллективлари «Смело, товарищи, в ногу» деган революцион қўшиқни завқ блан ижро этдилар. РСФСР да хизмат кўрсатган артист С. Балашов В. Маяковскийнинг Ленин ҳақидаги ше'рларини маҳорат блан ўқиди.

Йиғилганлар СССР халқ артисти Э. Гилельсни, Латвия ССР да хизмат кўрсатган артистка Ж. Гейне — Вагнерни, СССР Большой театри солисти А. Огнивцевни, шу театр солистларидан Н. Соколова ва Л. Авдеевани, Т. Г. Шевченко номидаги Киев опера ва балет театри солисти Е. Озимковскаяни, Арманистон ССР халқ артисткаси Г. Гаспарянни, СССР халқ артисти С. Лемешевни, Қозоғистон ССР да хизмат кўрсатган артистка Р. Баглановани арфачилар ансамблини самимий кутиб олдилар.

СССР Большой театрининг балет солистлари Л. Богомолова, Л. Иванова, А. Иванова, Н. Никитина, Т. Тучнина. Н. Федорова, С. М. Киров номидаги Ленинград опера ва балет театрининг балет солисти Н. Петрова, ўзбек рақсларини ижро этучи, Ўзбекистон халқ артисти Г. Измайлова, шунингдек эстрада артистлари В. Скворцова ва Н. Сирай муваффақият қозондилар.

Концертда «Березка» хореография ансамбли, Омск рус халқ хори, Грузия ССР чонгурчилар ансамбли, шунингдек Совет Армиясининг А. В. Александров номидаги ашула ва рақс Қизилбайроқли ансамбли хилма-хил программа ижро этдилар.

Концертнинг охирида концерт қатнашчиларининг бирлашган хори ва СССР Большой театрининг солистлари С. Туликовнинг «Ҳаммамиз тинчлик тарафдорларимиз» деган ашуласини ижро этдилар. (ТАСС).

«КПСС с'ездлар, конференциялар ва Марказий Комитет пленумларининг резолюция ва қарорларида» китоби ўзбек тилида нашр этилди

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти КПСС с'ездлар, конференциялар ва Марказий Комитет пленумларининг резолюция ва қарорларида» номли китобнинг биринчи қисмини кўп тиражда босиб чиқарди. Китобни русча нашрдан ўзбек тилига КПСС МК хузуридаги Маркс — Энгельс—Ленин—Сталин Институтининг Ўзбекистон филиали таржима қилган. (ЎзТАГ).

«Сиёсий иқтисод» дарслиги ўзбек тилида

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Маркс — Энгельс — Ленин — Сталин Институтининг Ўзбекистон филиали «Сиёсий иқтисод» дарслигини ўзбек тилига таржима қилиб бўлди. Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти бу дарсликнинг дастлабки нусхаларини босиб чиқарди. (ЎзТАГ).

СССР Олий Совети Президиумида

СССР Олий Совети Президиуми Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги муносабати блан саноат, транспорт ва молия-кредит системасидаги етакчи касб эгалари бўлган ишчилар, мастерлар, раҳбар ходимлар ва инженер-техник ходимлардан катта бир группасини кўп йиллар давомида самарали меҳнат қилиб келаётганликлари учун орден ва медальлар блан мукофотлади.

Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотланганлар орасида Қора металлургия ходимларидан 4.274 киши, химия саноати ходимларидан 2.950 киши, Ўрмон саноати ходимларидан 1.574 киши, Денгиз флоти ходимларидан 1.166 киши, дар'ё флоти ходимларидан 3.704 киши, граждан ҳаво флоти ходимларидан 317 киши ва молия-кредит системаси ходимларидан 1.499 киши бор. Саноат, транспорт тормоқларидаги ва молия-кредит системасидаги ходимлардан кўплари «Шавкатли меҳнат учун» ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медальлари блан мукофотланди.

Бундан ташқари, СССР Олий Совети Президиуми Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг муддатидан ташқари қолиб, хизмат қилаётган генераллари, адмираллари, офицерлари, старшиналари, сержантлари ва матросларидан, шунингдек Ички ишлар ва давлат хавфсизлиги министрлиги органларининг бошлиқлари составидан катта бир группасини кўпйиллик хизматлари учун орден ва медальлар блан мукофотлади.

Пландан ташқари

3 миллион сўмлик маҳсулот

Тошкентдаги пайпоқ-трикотаж фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллигини муносиб совғалар блан кутиб олдилар. Фабрика коллективи 11 ойлик программани муддатидан илгари — 16 октябрьда бажариб, аҳолига пландан ташқари 3 миллион 19 минг сўмлик маҳсулот берди.

Цехлараро мусобақада ўртоқ Исломова бошлиқ тикув цехи олдинда бормоқда. Цех коллективи байрам шарафига олган мажбуриятини бажариб, октябрь ойида пландагига қараганда 4,5 процент ортиқ биринчи сорт маҳсулот берди ва фабриканинг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Цех ишчилари байроқни қўлдан бермаслик учун мусобақани янада авж олдирмоқдалар. Меҳнат унумини оширишда ва юқори сифатли маҳсулот топширишда Алиасқарова, Ўрмонова, Устенко каби илғор ишчилар бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Улар меҳнат вахтасида туриб ишлашни давом эттириб, кунлик топшириқни 1,5—2 хисса қилиб бажармоқдалар.

Фабрика коллективи Улуғ Октябрь байрамини янги хилдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариш блан нишонлади. Дераза тўр парда тўқиш цехи ишга туширилди. Бундан ташқари 16 хил устки ва 11 хил ички трикотаж кийимлар чиқарилмоқда. Модельчи-рассом Равич ижод этган қиз ва ўғил болалар учун чиқарилаётган устки трикотаж кийимлар жуда чиройлидир. Фабрикада трикотаж спорт кийимлари ва хилма-хил пайпоқлар ҳам тўқилмоқда.

Фабрика коллективи республикамиз юбилейи шарафига йиллик планни 14 ноябрьда бажариш ва йил охиригача пландан ташқари кўп миқдорда а'ло сифатли трикотаж маҳсулотлари бериш учун курашмоқда.

А. ИСҲОҚОВ.

Шахтёрлар ғайрати

Оҳангарон шахтёрлари КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги муносабати блан чиқарган Чақириқларига жавобан, йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш ва пландан ташқари мамлакатга 70 минг тонна ёқилғи бериш мажбуриятини олган эдилар. «Узбекуголь» трестига қарашли ҳамма корхоналар ўртасида олинган мажбуриятни бажариш учун бошланган мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Трест корхоналари ўн ойлик топшириқни муддатидан илгари бажариб, пландан ташқари бирнеча эшелон кўмир бердилар.

Байрамолди меҳнат вахтасида ишлаётган кўмир разрезининг коллективи айниқса яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Бу коллектив пландан ташқари 8 эшелондан ортиқ ёқилғи қазиб чиқарди. Кон устини очиш разрезининг ишчилари ҳам ҳарқачонгидан унумли ишламоқдалар. Улар пландагидан 20 минг кубометр ортиқ тупроқ қазиб чиқардилар.

Е. ГОДОВИКОВ.

Йиллик план бажарилди

Тошкентдаги «Металлист» артелининг меҳнатсевар ишчилари республикамизнинг шонли 30 йиллик юбилейини ишлабчиқаришда юқори кўрсатгичлар блан кутиб олиш учун курашиб, катта муваффақиятга эришдилар. Улар ўзаро социалистик мусобақа асосида ишлаб, йиллик ишлабчиқариш топшириғини муддатидан илгари 134,8 процент қилиб бажардилар ва пландан ташқари бир миллион сўмликдан ортиқ турли хилдаги кенг исте'мол саноат моллари тайёрлаб бердилар.

Болалар велосипеди ишлаб чиқарувчи ва электр плита цехи коллективлари айниқса юқори кўрсатгичларга эришмоқдалар. Бу ҳар иккала мусобақадош цех ишчилари шу кунларда 1955 йилнинг II квартали ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Артель коллективининг илғор иш методларини кенг қўлланиши, ички имкониятлардан унумли фойдаланиши, хомаш'ё ва ёрдамчи материалларни тежаб-тергаб ишлатиши туфайли ишлабчиқарилаётган маҳсулотнинг таннархи 15 процент камайди.

Корхонанинг ўнлаб ишчилари кундалик смена топшириғини доимо ортиғи блан бажармоқдалар. Илғор ишчилардан Абдукаримова, Блиндер ва Колядин ўртоқлар ҳозирнинг ўзидаёқ бешинчи бешйиллик нормаларини ортиғи блан бажариб, 1956 йил ҳисобига маҳсулот бермоқдалар.

Ш. КОЕНОВ.

Бинокорларнинг муваффақиятлари

(Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилишлари министрлигига қарашли Ташгорстрой трестининг бошқарувчиси В. СКРЕБНЕВ блан суҳбат).

Тошкент шаҳар қурилиш тресги қурилиш-монтаж бошқармаларининг коллективлари Улуғ Октябрьнинг 37 йиллигини ишлаб чиқариш соҳасида янги ютуқларга эришиш блан кутиб олдилар.

Бу йил трест Ўзбекистон пойтахтида 18 минг квадратметр уй-жой қуриб бериши лозим. Бинокорлар бу топшириқни муддатидан илгари бажариш учун ғайрат қилмоқдалар. Биргина октябрь ойининг ўзида 7,6 миллион сўмлик қурилиш ишлари бажарилди.

Қишлоқ хўжалик институтининг студентлари учун байрамгача уч қаватли чиройли ётоқхона, Тоштрам ходимлари учун кўпквартирали иккиқаватли уй, бинокорлар учун тўққизта иккиқаватли уйлар ва бошқа уй-жой бинолари қурилди.

Йил бошидан буён республика пойтахтида 5 та мактаб биноси, туғриқхона ва Ленин районида янги ҳаммом, янги болалар боқчалари ва яслилари қурилиб ишга туширилди, Комсомол майдонида фонтан қурилди. Тўқимачилик институти учун 3600 квадратметр ҳажмидаги тўрт қаватли ётоқхона қурилиши, Ташсовет номидаги театрнинг, Ҳукумат уйи ва бошқа биноларнинг пардози тамомланмоқда.

Аввалги йилларга қараганда, бу йил қурилишнинг индустриал методлари кенг миқ'ёсда қўлланилабошлади. 14 та уйнинг пойдеворини қуришда биринчи марта йиғма блоклардан фойдаланилди. Оғирлиги 2 тоннага етадиган блоклар автокранларнинг ёрдами блан бевосита траншеяларга ўрнатилди. Бу тадбир меҳнатнинг сарф бўлишини анча камайтириш имкониятини берди.

Йиғма темир-бетон перемичкаларни қўлланиш уй-жой қурилиши сур'атини тезлаштирди, бундай перемичкалар трест қарамоғидаги корхоналарнинг бирида ишлаб чиқарилмоқда. Гулдор зинапоялар ҳам шу корхонада тайёрланмоқда. «Стройдеталь» заводи кўплаб дераза ва эшик блоклари, том қисмлари тайёрлаб чиқармоқда ва булар қурилишларга тайёр ҳолда келтирилмоқда.

Карнизларни ишлаш процесси ўзгартирилди. Илгари карнизлар қўл блан ўрнатилар ва бунинг натижасида кўп вақт сарф бўлар, шу блан бирга ба'зан сифати кутилгандек бўлмас эди. Ҳозирги вақтда «Стройдеталь» заводида турли ҳажмдаги карнизлар тайёрлаб чиқариш йўлга қўйилди, улар биноларнинг ички қисмларига тайёр ҳолда ўрнатилади.

Илғор қурилиш-монтаж бошқармалари техникадан яхши фойдаланишда анча яхши натижаларга эришдилар. 1-нчи сонли қурилиш-монтаж бошқармасининг коллективи САГУ ва тўқимачилик институти учун ётоқхоналар қуришда башняли кранлардан унумли фойдаланди, бетон ва ғишт шу кранларнинг ёрдами блан юқорига чиқариб берилди. Сувоқчиларга ва ғишт терувчиларга қорилган цемент-ганч етказиб бериш учун насослардан фойдаланиш меҳнат унумини бирмунча ошириш имкониятини берди. Богдан Хмельницкий кўчасида уй қурилишида уч кубли насосдан фойдаланилди. Қорилган материалларни шу насос ёрдами блан етказиб бериш натижасида 11 кишидан иборат бригада ҳар куни 500 квадратметргача сувоқ ишларини бажарди, қўл блан ишланганида 110 — 115 квадратметр ҳажмида иш бажарилар эди, холос.

Бинокорлар Совет Ўзбекистонининг 30 йиллиги шарафига ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар. Улар йил охиригача яна камида 10 минг квадратметр уй-жой тайёрлаб беришга қарор қилдилар. САГУ ходимлари учун саккиз квартирали икки уй, шу университетнинг студентлари учун чиройли ётоқхона қурилади. Бошқа бирқанча уй-жойлар ҳам тайёр қилинади. Келгуси йилда қурилиш планини муваффақиятли бажармоқ учун трест қарамоғидаги қурилиш-монтаж бошқармаларининг коллективлари 40 та иккиқаватли уйларни қуриш учун керакли материалларни барвақт тайёрлаб қўйдилар.

Шаҳар қурилишларида моҳир усталар етишдилар. И. Аверин бошлиқ сувоқчилар бригадаси, В. Кудрявцев бошлиқ бригада, П. Молчанов бошлиқ гранитчилар бригадаси ва бошқа кўп бригадалар ишда юқори кўрсаткичларга эришдилар. Улар топшириқларни ой сайин ошириб ҳамда юқори сифатли қилиб бажармоқдалар.

Лекин механизмларнинг қувватидан тўла фойдаланилганида, ишчиларни жойжойига қўйиш тўғри ўтказилганида, бинокорларнинг малакасини оширишга кўпроқ э'тибор берилганида Тошкент бинокорлари янада яхшироқ натижаларга эришган бўлар эдилар. Ҳозир трест қарамоғидаги корхоналарда қурилиш сифатини яхшилаш, муддатларини қисқартириш ва қурилиш таннархини камайтириш учун чоралар кўрилмоқда. Республика Маҳаллий ва ёқилғи саноати министрлиги, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, хунармандчилик кооперацияси қурилиш ишларида кам ёрдам бермоқдалар. Улар санитария-техника, ёнғинга қарши ва электр ускуналарини кўплаб ишлабчиқаришни ҳалигача йўлга қўйган эмаслар. Бинокорлик материалларининг сифати ҳали ҳам паст.

Тошкент бинокорлари янги қурилишларга хизмат қилаётган корхоналар блан биргаликда ҳарбир бинони белгиланган муддатда а'ло баҳо блан тайёрлаб топшириш учун бутун кучларини сафарбар қилишлари лозим. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 6 НОЯБРЬГАЧА БЎЛГАН

М А ' Л У М О Т

(процент ҳисоби блан)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
Сирдар'ё	0,87	88,57	Чиноз	0,61	69,41
Мирзачўл	0,64	85,83	Қуйичирчиқ	1,43	68,02
Верхне-волинск	0,92	84,32	Янгийўл	1,04	67,33
Гулистон	0,64	80,23	Октябрь	0,86	62,78
Оржоникидзе	0,68	79,44	Бекобод	0,67	61,31
Юқоричирчиқ	1,13	79,07	Оҳангарон	0,75	60,58
Калинин	0,86	77,71	Пискент	0,59	57,83
Бўка	0,94	70,70	Уртасарой	0,63	55,78
Оққўрғон	0,78	69,95	Уртачирчиқ	0,70	53,88
Ховос	0,71	69,63	Паркент	0,56	52,43

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 6 НОЯБРЬГАЧА БЎЛГАН

МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
«Малик»	1,09	98,40	Иккинчи «Далварзин»	0,83	68,47
Сталин номли 16-совхоз	1,02	86,12	«УзССР бешйиллиги» совхози	1,43	68,02
Биринчи «Боёвут»	1,05	74,04	Сталин номли 17-совхоз	0,81	65,44
Учинчи «Боёвут»	0,66	71,69	Учинчи «Далварзин»	0,59	57,83
Биринчи «Далварзин»	0,84	71,68	Тўртинчи «Боёвут»	0,70	56,57
Иккинчи «Боёвут»	0,87	69,03			

Ўзбекистон рассомларининг 200 та янги асари

Республика виставка комитети Ўзбекистон рассомлари яратган 200 га яқин тасвирий сан'ат, графика, скульптура, халқ ижоди асарларини қабул қилиб олди. Рассомлар ўзларининг янги асарларини Туркистон ўлкасида Совет ҳокимияти ўрнатилган даврга, Ўзбекистон ССР тузилган вақтдан буён ўтган 30 йил ичида социалистик индустрия, қишлоқ хўжалиги ва маданиятнинг ривожланишига бағишлаганлар.

Ўзбекистон ССР халқ рассомлари В. Кайдалов ва В. Уфимцев ўзларининг янги картиналарида Ўрта Осиёда босмачиликка қарши курашни, Бухоро амирлигининг ағдариб ташланишини тасвирлайдилар. Тасвирий сан'атчилардан М. Набиев, М. Саидов, З. Иноғомов, С. Муҳамедов ва бошқалар ўз асарларини КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қишлоқ хўжалигини ва жумладан пахтачиликни тубдан юксалтириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошираётган республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига бағишлаганлар:

Рассомлардан У. Тансиқбоев ва Н. Қорахон жонажон ўлканинг совет кишиси қўли блан ўзгартирилган табиатини акс этдирадиган янги пейзажлар устида ишлаб бўлдилар. Ш. Хасанова, Ю. Елизаров, А. Виннер, Л. Абдуллаев ва бошқалар республика донгдор кишиларининг портретларини чиздилар. Сталин мукофоти лауреати Ч. Ахмаров ўзбек совет адабиёти асосчиси ва отоқли жамоат арбоби Ҳамза Ҳакимзоданинг мазонка портретини яратди.

Янги асарлар республика бадиий виставкасига қўйилади. (ЎзТАГ).

ПАХТАКОРЛАР ЯНГИ УЙЛАРГА ҚЎЧИБ КИРДИЛАР

Кеча Верхне-волинск районидаги Андреев номли колхоз пахтакорларининг беш оиласи янги уйларга кўчиб кирдилар. Улар узоқ муддатли кредит ҳисобига қурилган шаҳар типидаги яхши уйларга кўчдилар. Бу йил колхоз посёлкасида янги кенг кўча пайдо бўлди. Бу ерда пахтакорлар 22 та уй қурдилар.

Шу райондаги Карл Маркс номли қишлоқ хўжалик артелининг колхозчиларидан 20 киши янги уйларга кўчиб кирдилар. Булар орасида звено бошлиғи Бойқул Тайлоқов, бригадирлардан Жаҳон Бадалов, Тошмурод Бобоев ва бошқалар бор. Верхне-волинск районининг колхозчилари бу йил 200 дан кўп уй қуриб олдилар.

Тошкент областидаги бошқа кўп колхоз посёлкалари янги чиройли уйлар блан безалди. Байрамолди кунларида пахтакорлар, чорвачилар, боғбонлар, соҳибкорлар ва сабзавотчиларнинг тўрт мингдан кўп оиласи янги уйларга кўчиб кирди. (ЎзТАГ).

КОЛХОЗДА ОБОДОНЧИЛИК ИШЛАРИ

Юқоричирчиқ районидаги Андреев номли колхоз тобора обод бўлмоқда ва бу ерда турли маданий-маиший бинолар қурилаётир. Сўнгги икки йил ичида колхоз қишлоғида тўртхонали меҳмонхона, иккита бошланғич ва 1 та ўрта мактаб, нонвойхона бинолари ҳамда 3 та маданий шийпон қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Колхозда бу йил 3 та отхона, 4 та молхона ва қўйхона қурилди. Колхоз марказидан кесиб ўтадиган Қорасувнинг икки жойига кўприк қурилди ва 8 километр йўлга шағал тўкилди. Колхоз қишлоғидаги қурилиш ва ободончилик ишлари учун бу йил 800 минг сўм маблағ сарфланди.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

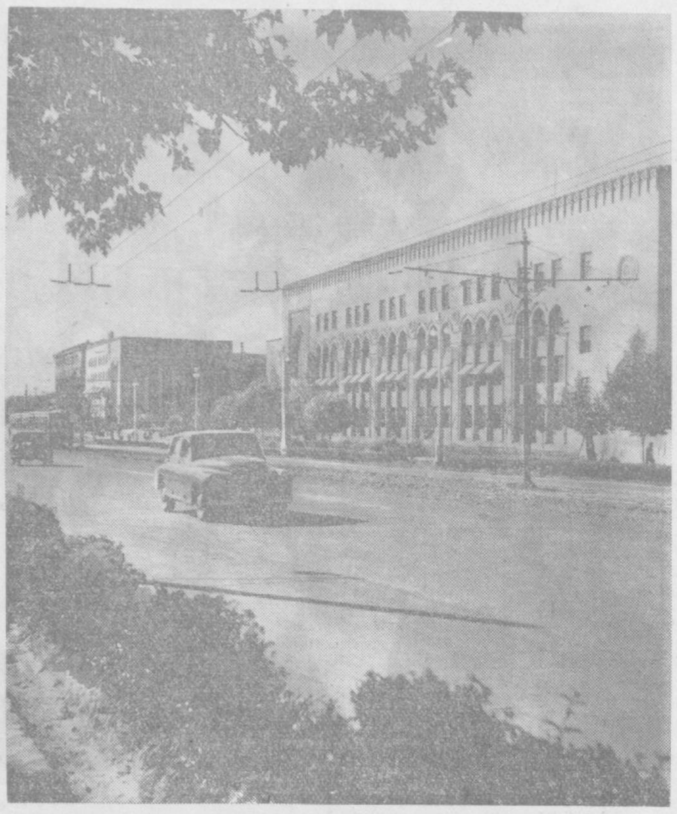

Тошкент. Навоий проспекти. А. Палехов фотоси.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА

МАДАНИЙ-МАИШИЙ БИНОЛАР ҚУРИЛИШИ

Социалистик шаҳар тобора обод бўлиб, республикамизнинг кўркам шаҳарларидан бирига айланмоқда. Бу ерда кўплаб ҳашаматли бинолар қад кўтармоқда. Шаҳарнинг Қуйи посёлкасида 800 киши сиғадиган катта Маданият саройи қурилмоқда. Бунинг учун давлат томонидан 9 миллион сўмга яқин маблағ ажратилди.

Терекли посёлкасида тўлиқсиз ўрта мактаб учун янги бино қурилиб, ишга туширилди. Шаҳарда яна иккита болалар боқчаси қурилабошлаган эди. Ҳозир бу боқчаларнинг бири қурилиб бўлди ва фойдаланишга топширилди.

Шаҳарда 5 қаватли касалхона биноси қурилиши учун 8 миллион сўм маблағ ажратилди. Ҳозир қурилиш ишлари бошланиб кетди. Касалхона қурилиши 1955 йилда тамомланиб, фойдаланишга топширилади.

САВДО-СОТИҚ ТОРМОҚЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Шаҳар савдо ташкилотлари меҳнаткашларга совет маданий савдосини янада яхшилаш юзасидан бирқанча тадбирларни амалга оширмоқда. Яқинда шаҳарда учта универмаг ишга туширилди. Универмагларга турли хилдаги кийим-бош, газлама ва хўжалик моллари кўплаб келтирилаётир. Бу ерда савдо ишлари намунали йўлга қўйилган.

Шаҳарнинг деярли ҳамма кўчалари территориясида савдо-сотиқ дўконлари ва ларёклар ташкил қилинган. Яқин вақт ичида 5 хонадан иборат бўлган 3 та дўкон ишлайбошлайди.

Умумий овқатланиш ошхоналарининг сонини кўпайтириш ва уларда пишириладиган овқатларнинг сифатини яхшилашга катта аҳамият берилаётир. Ҳозир шаҳарда 14 ошхона ишлаётир.

Яқин вақт ичида ошхона ва ресторанларнинг сони 28 тага етказилади.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ РЕАЛ ИШ ҲАҚИ КЎПАЙМОҚДА

Шаҳар саноат корхоналарининг меҳнаткашлари фидокорона меҳнат қилиб, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтириш соҳасида юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Экскаваторчи, дурадгор, ғишт терувчи ва бошқа касб эгаларининг реал иш ҳақи борган сари ортиб бормоқда. Масалан, 3-нчи қурилиш бошқармасининг механиги ўртоқ Квак ойига 2000 сўмдан ошириб маош олади. Экскаваторчи Емельянов, Топорищев ўртоқларнинг ойлик иш ҳақи 3500 сўмдан ҳам ортади. Сувоқчи Гусейнев, дурадгор Ветохин, Старинкин ўртоқлар ҳам ойига 2 минг сўмдан ошириб маош олаётирлар. Ишчи ва хизматчилар ҳалол меҳнатлари эвазига олган иш ҳақларининг бир қисмини маданий-маиший эҳтиёжлари учун сарфламоқдалар.

Ишчи ва хизматчилар ўзларининг жамғарган пуллари ҳисобига курорт ва санаториялар учун путёвкалар сотиб олаётирлар ҳамда янги уй-жойлар қурмоқдалар. 10 га яқин ишчи ва хизматчи ўз жамғармасига енгил автомашиналар сотиб олди.

ОМОНАТЧИЛАРНИНГ СОНИ ОРТИБ БОРМОҚДА

— Шаҳар омонат кассалари, — деб ҳикоя қилади Марказий омонат кассасининг мудири ўртоқ Гресь, — меҳнаткашларнинг жамғарма—омонат пулларини сақлаб беришда, заём ютуқларини ўз вақтида тўлашда намунали хизмат кўрсатмоқда. Шаҳарда 5 та омонат кассаси ишлаётир. Булардаги омонатчиларнинг сони ўтган йилга қараганда икки баравар кўпайди. Меҳнаткашлар 3 процентли давлат заёмидан борган сари кўпроқ сотиб олмоқдалар.

Давлат заёмлари эгаларига кўплаб ютуқ пуллари тўланмоқда. Шу йилнинг ўзида шаҳар омонат кассалари заём эгаларига 100 минг сўмга яқин ютуқ пуллари тўлади. Хизматчи ўртоқ Н. 500 сўмлик облигациясига 50 минг 800 сўм пул ютди.

ЯНГИ ҲАММОМЛАР

Яқинда шаҳарда янги ҳаммом қурилиб, ишга туширилди. Бунда соатига 50 кишининг ювиниши мўлжалланган. Яқин вақт ичида яна бир ҳаммом қурилиб, фойдаланишга топширилади.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Фаннинг ишлабчиқариш блан ижодий ҳамкорлигини мустаҳкамлайлик

Яқинда Тошкентдаги олимлар Уйида ишлабчиқариш блан фан ходимлари ўртасидаги ижодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш юзасидан тажриба олмоштиришга бағишланган шаҳар йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишга республика пойтахтидаги саноат корхоналари, олий ўқув юртлари ҳамда илмий -текшириш муассасаларининг вакиллари қатнашдилар.

Йиғилганлар Ўрта Осиё политехника институти директорининг ўринбосари М. Михайловнинг докладини зўр қизиқиш блан тингладилар. Бу институт коллективи шаҳардаги 30 та саноат корхонасини ўз оталигига олган. Республикамизнинг энг йирик техника олий ўқув юрти ҳисобланган бу институтнинг 48 кафедрасининг илмий ходимлари саноат корхоналари блан доимий равишда алоқа қилиб турадилар, улар ижодий ҳамкорликнинг турли формаларидан фойдаланадилар. Жумладан, саноат корхоналари ходимлари блан биргаликда илмий-текшириш ишларини олиб борадилар. техника консультацияларини ташкил этадилар; ишлабчиқариш технологиясини янада такомиллаштиришга қаратилган таклифларни амалга ошириш учун олимлар ва конструкторлар блан биргаликда шу таклифни бевосита амалга оширучилар — цех бошлиқлари, мастерлар ва илғор ишчилардан иборат комплекс бригадалар тузилади.

Ўрта Осиё политехника институтининг кўпгина илмий ходимлари корхоналарнинг инженер-техник ходимлари ва ишлабчиқариш новаторлари блан биргаликда жуда муҳим назарий масалалар устида. янги техника ва технологияни жорий қилиш, ишлабчиқаришнинг янги методларини топиш ва уни жорий қилиш устида самарали иш олиб бормоқдалар. Улар халқ хўжалигимиздаги жуда бой ички резервлардан тўла ва унумли фойдаланиш ва шу асосда меҳнат унумини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаб, унинг таннархини пасайтиришга кўп жиҳатдан ёрдам бермоқдалар. Институтнинг технология ва машинасозлик, тракторсозлик, автомобиль ва бошқа кафедралари «Ташсельмаш» заводининг новаторлари ҳамда пахтачилик ишлари бўйича махсус Давлат конструкторлик бюроси коллективи блан ҳамкорликда пахта териш ва пахта тозалаш машиналари конструкциясини такомиллаштириш устида муваффақиятли иш олиб бормоқдалар. Институт коллективи ишлабчиқариш ходимлари блан биргаликда гидротехника иншоотлари ва электростанциялар қурилиши блан боғлиқ бўлган бирқанча муҳим проблемаларни ҳал қилдилар, турли хилдаги қурилиш материалларини тайёрлашнинг янги технологиясини ишлаб чиқдилар.

Шунингдек, тўқимачилик, транспорт, молия-иқтисод ва шаҳардаги бошқа институт коллективлари ҳам ишлабчиқаришни юксалтиришга боғлиқ бўлган муҳим масалаларни ҳал қилишда корхона коллективларига ёрдам бермоқдалар. Масалан, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институти ходимларининг битум заводида амалга оширилган таклифларининг бири йилига 2 миллион сўмдан кўпроқ фойда келтирди.

Фан ходимларининг ишлабчиқариш блан яқиндан алоқада бўлишлари ўзининг яхши натижаларини бермоқда. Тошкентдаги бирқанча ВУЗлар ва илмий-текшириш институтларининг ходимлари саноат корхоналарида олиб борган кузатишлари асосида муваффақият блан ўз диссертацияларини ёқладилар.

Йиғилиш қатнашчилари, шу блан бирга, ишлабчиқариш блан фан ходимларининг ижодий ҳамкорликларини ташкил этишда бирқанча жиддий камчиликлар ҳам борлигини кўрсатиб ўтдилар. Жумладан, илмий-техника муваффақиятлари ҳамда ишлабчиқариш новаторлари, олимларнинг меҳнат унумини оширишга қаратилган жуда кўп қимматли таклифлари ишлабчиқаришга жуда секинлик блан жорий қилинмоқда. Кўпгина корхоналарнинг хўжалик раҳбарлари бу таклифларга расмиятчилик блан қарамоқдалар. Масалан. молия-иқтисод институтининг ходимлари Тошкент экскаватор заводининг бир группа мутахассислари блан биргаликда маҳсулот таннархини камайтириш. корхонанинг молиявий аҳволини яхшилашга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқдилар. Аммо корхонага жуда катта фойда келтирадиган бу таклиф завод раҳбарларининг айби блан шу вақтгача тўла амалга оширилмаган.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг директори ўртоқ Усмонов ўз сўзида илмий-техника янгиликларини ишлабчиқаришга тезлик блан жорий қилиш ишларини министрликлар ва тегишли ташкилотлар доимо назорат қилиб боришлари зарур эканлигини та'кидлаб ўтди.

Шунингдек 2-нчи авторемонт заводининг бош инженери ўртоқ Крепицер, пахтачилик ишлари бўйича махсус Давлат конструкторлик бюроси директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари ўртоқ Котов ва бошка ўртоқлар фан ходимларининг ишлабчиқариш блан ижодий ҳамкорлиги ҳали ҳозирги юксак талаблар даражасида эмас эканлигини кўрсатиб ўтдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон касаба союзлари совети раисининг ўринбосари ўртоқ Парамошкин нутқ сўзлади.

Йиғилиш охирида ишлабчиқариш блан фан ходимларининг ижодий ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга қаратилган қарор қабул қилинди.

Октябрьнинг 37 йиллиги арафасида

ПЕКИН. 5 ноябрь. (ТАСС). Халқ Хитойининг шаҳар ва қишлоқларида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги байрамига тайёргарлик кўрилмоқда. Заводларда, фабрикаларда, мактабларда ва муассасаларда Октябрь революциясининг тарихий аҳамияти ҳақида, Совет Иттифоқининг муваффақиятлари тўғрисида, совет халқи томонидан қардош хитой халқига кўрсатилаётган ёрдам тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

Пропаганда-лекция ишларида ХХР ҳукумати блан Совет ҳукумат делегацияси ўртасида яқинда бўлиб ўтган музокараларга кўп ўрин берилмоқда. Совет Иттифоқига бориб келган ишчилар, деҳқонлар, машҳур олимлар ва ёзувчилар СССРга қилган сафарлари ҳақидаги таассуротларини сўзлаб бермоқдалар.

Шу кунларда пойтахтнинг неча-неча ўн минглаб меҳнаткашлари, шунингдек, турли шаҳар ва қишлоқлардан Пекинга келган ишчи ва деҳқонларнинг делегациялари СССРнинг иқтисодий ва маданий соҳада эришган муваффақиятларини кўрсатувчи виставкани томоша қилмоқдалар. Совет виставкасини ҳозирдаёқ 1 миллион 521 минг киши келиб кўрди.

* * *

УЛАН-БАТОР, 5 ноябрь. (ТАСС). МХР меҳнаткашлари Октябрьолди социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

Налаихи кончилари байрам шарафига пландан ташқари икки минг тонна кўмир чиқардилар. Октябрьолди мусобақасида 10-нчи шахта энг яхши кўрсаткичларга эришди. Бу шахтанинг коллективи ҳозирдаёқ 1955 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига ишламоқда.

Аратлар Октябрь байрамини чорвачилик соҳасида янги муваффақиятлар блан кутиб олмоқдалар. Масалан, Чойбалсан аймоғидаги «Баим» арат ишлабчиқариш бирлашмаси социалистик мусобақада ташаббускор бўлиб, чорва моллари сонини кўпайтириш юзасидан бу йилги планни ҳозирдаёқ бажарди. Бу бирлашма давлатга гўшт, сут, жун топшириш юзасидан ҳисоб-китобни муддатидан илгари тамомлади. «Труд». «Счастье» (Ўрта-Гоби аймоғи), «Знамя», «Культура» (Жанубий-Гоби аймоғи) арат ишлабчиқариш бирлашмалари қўйларни сун'ий равишда урчитиш усулини муваффақиятли қўлландилар.

Корхоналарда ва муассасаларда, арат ишлабчиқариш бирлашмаларида, давлат хўжаликларида, пичан ўриш станцияларида Улуғ Октябрьнинг 37 йиллигига бағишланган тантанали мажлислар ўтказилмоқда.

* * *

ВАРШАВА, 5 ноябрь. (ТАСС). Шу кунларда мамлакатнинг саноат корхоналарида, қурилишларида ва қишлоқларида Октябрь революциясининг ғоят катта аҳамияти ҳақида, Совет Иттифоқида ва халқ демократияси мамлакатларида халқ хўжалигини ҳамда маданиятни ривожлантиришдаги муваффақиятлар тўғрисида лекция ва докладлар ташкил қилинмоқда.

Маданият уйларида ва клубларда Совет Иттифоқининг социализм қуришдаги муваффақиятларини, совет кишиларининг фаровонлиги ошганлигини кўрсатувчи жуда кўп виставкалар очилди.

Завод ва фабрикаларда, деҳқончилик ишлабчиқариш кооперативларида ва давлат қишлоқ хўжаликларида тантанали мажлислар бўлмоқда.

Мамлакатнинг ҳамма жойларидан Улуғ байрам шарафига меҳнат мусобақасида қўлга киритилган муваффақиятлар тўғрисида рапортлар олинмоқда.

Совет кино ходимлари Румыния орденлари блан мукофотланди.

БУХАРЕСТ, 5 ноябрь. (ТАСС). Румыния Халқ Республикаси Буюк миллат мажлисининг президиуми совет кино ходимларидан бир группасини «Румыния Халқ Республикаси» номли рангли ҳужжатли фильмни чиқаришдаги хизматлари учун орденлар блан мукофотлади: Режиссёр Л Варламовни биринчи даража «РХР юлдузи» ордени блан. фильм директори А. Кузнецовни иккинчи даража «РХР юлдузи» ордени блан, кинооператорлардан А. Сологубовни, А. Колошинни, И. Бессарабовни ва овоз оператори И. Гунгерни учинчи даража «РХР юлдузи» ордени блан мукофотлади.

Герман-совет дўстлиги жамияти марказий правлениесининг ГДР аҳолисига мурожаати

БЕРЛИН, 5 ноябрь. (ТАСС). АДН агентлиги хабар беради: герман-совет дўстлиги жамиятининг марказий правлениеси Германия Демократик Республикаси аҳолисига хитобнома блан мурожаат қилди. Хитобномада, жумладан, бундай дейилади:

Россиянинг ишчи ва деҳқонлари дун'ёда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатини барпо этган ва шу блан инсоният тарихида бурилиш ясаган кунга 7 ноябрьда 37 йил тўлади. Бу кун барча мамлакатлардаги меҳнаткашлар учун тинчлик, миллий ва социал эркинлик, иқтисодий ва маданий тараққиёт йўлини очиб берди. Бу кун немис халқи учун ҳам байрамдир.

Неручинг Хитойга қилган сафари ҳақида Ҳиндистон Коммунистик партияси Ғарбий Бенгалия комитетининг баёноти

ПЕКИН, 5 ноябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг мухбири хабар беради: Ҳиндистон Коммунистик партиясининг Ғарбий Бенгалия комитети Калькуттада баёнот э'лон қилди. Баёнотда Ҳиндистон бош министри Нерунинг Хитойга қилган сафари шарҳлаб берилади.

Компартиянинг Ғарбий Бенгалия комитети ўз баёнотида бош министр Нерунинг тотув яшашнинг беш принципи асосида Хитой ҳукумати ва Хитой халқи блан яқин бирдамлик алоқаларини мустаҳкамлаш мақсадида кўраётган тадбирларини ва унинг Хитойга қилган расмий сафарини ма'қуллайди.

Ғарбий Бенгалия комитети империалистларнинг Шарқи-Жанубий Осиёда ҳарбий блок тузганликларини қоралайди ва халқни империалистларнинг фитнасига қарши огоҳлантиради. Империалистлар Осиё мамлакатларини хитой халқига қарши қаратилган ҳарбий блокка тортмоқчи бўлиб уринаётирлар.

БМТ Бош Ассамблеясининг тўққизинчи сессияси

Бош Ассамблеянинг ялпи мажлиси

НЬЮ-ЙОРК, 5 ноябрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Кеча тушдан кейин Бош Ассамблеянинг ялпи мажлиси бўлди. Мажлис бошланиши блан раис Ван Клеффенс Миср делегациясига ва Миср ҳукуматига Миср делегациясининг бошлиғи доктор Маҳмуд Азмий тўсатдан вафот этганлиги муносабати блан Бош Ассамблея номидан та'зия билдирди. Бир минут сукунатдан кейин кўпгина мамлакатларнинг делегатлари та'зия билдириб нутқ сўзладилар.

А. Я. Вишинский Миср ҳукуматига ва делегациясига отоқли арбоб вафот этганлиги муносабати блан совет делегацияси номидан чуқур та'зия изҳор қилди, марҳумнинг БМТда киши ҳуқуқлари комиссияси раиси бўлганида «халқаро ҳамкорлик учун, халқлар ўртасида тинчлик учун куч-қувватини аямай» курашганлигини қайд қилиб ўтди.

Вишинский Эрон валиаҳди ҳалок бўлганлиги муносабати блан Эрон ҳукуматига ва Эрон делегациясига та'зия изҳор қилди.

Миср ва Эрон вакиллари та'зия билдирган делегатларга ташаккур изҳор қилдилар. Шундан кейин Ассамблея кун тартибидаги навбатдаги масалаларга ўтди.

Бош Ассамблея Совет Иттифоқи таклиф этган икки моддани, чунончи: «Хитой Халқ Республикасига қарши қаратилган агрессив ҳаракатлар ҳақида ва бу ҳаракатлар учун АҚШнинг ҳарбий-денгиз флоти жавобгар эканлиги ҳақида» деган моддани ҳамда «Хитой денгизлари районида кемаларнинг эркин қатнаб туришига халақит берилаётганлиги ҳақида»ги моддани кун тартибига киритиш тўғрисида Бош комитетнинг рекомендациясини муҳокама қилмасдан ва овозга қўймасдан қабул қилди.

Сўнгра Бош Ассамблея қуролсизланиш масаласи юзасидан Сиёсий комитетнинг докладини ва комитет қабул қилган резолюция проектларини кўриб чиқди.

Бу масала Сиёсий комитетда муфассал муҳокама қилинганлиги сабабли, 4 ноябрьда ялпи мажлисда сўзга чиққан делегатлар қисқача мулоҳазаларни айтиш блан чекландилар. Франция вакили Мок эришилган муваффақиятлар муносабати блан чуқур қаноат ҳосил қилганлигини айтди ва қуролсизланиш ҳақидаги масала муваффақиятли ҳал этилади деб умид билдирди. Бу гал икки хил йўлни эмас, бир хил йўлни таклиф қилаётганлигимиз ана шундай деб умид қилиш учун асос бўлади, деди у. Совуқ муносабатлар уруши ва зўр бериб қуролланиш даҳшатли атом урушига олиб келиши мумкинлигини ҳамманинг тушунаётганлиги, деди Франция вакили, ана шундай деб умид қилишимиз учун иккинчи асос бўлади.

Англия вакили Диксон ҳам Сиёсий комитетда эришилган битимдан қаноат ҳосил қилганлигини айтиб, шу блан бирга бу масалани узил-кесил ҳал қилиш йўлида турган қийинчиликларни кўрсатди. Англия вакили, БМТ қуролсизланиш комиссиясининг кичик комитети Лондонда ишласин, деб таклиф қилди ва турли нуқтаи назарларни ўрганиб чиқмоқ учун Англия ҳукуматига бирмунча фурсат талаб қилинади, деди.

Совет делегацияси бошлиғи А. Я. Вишинский та'кидлаб ўтдики, совет делегацияси таклиф қилинаётган резолюция проектининг беш давлат номидан тақдим этилганлиги фактигагина эмас, балки бу резолюция проектининг якдиллик блан қабул қилинганлиги фактига ҳам жиддий аҳамият бермоқда. Вишинский дедики, бу резолюцияда, процедура тартибидаги элементлар блан бир қаторда сиёсий характердаги жуда муҳим элементлар ҳам бор. Резолюция, деди у, қуролсизланиш комиссиясига қуролсизланиш юзасидан тузиладиган халқаро конвенция проектига киритилиши лозим бўлган мувофиқ таклифлар ҳақида ғоят муҳим келишишга эришиш йўлида янада ҳаракат қилиб кўришни топширади.

Резолюция қуролсизланиш комиссиясига қуролсизланиш проблемасини ҳал этадиган мақбул қарорларни топишни топширади. Шундай қилиб, резолюция бу муҳим сиёсий вазифани ҳал этишга эришмоқ учун ишни қандай қилиб олиб бориш кераклиги ҳақидаги директив кўрсатмаларни ўз ичига олади.

Албатта, деди сўнгра Вишинский, келгусида ҳали қийинчиликлар бўлади, лекин биринчи қадам қўйилди, бу қадамни тарихий қадам деб айтсак тўғри бўлади. Совет делегацияси олдимизда турган вазифаларга барча давлатлар учун мақбул бўлган битимни топишга интилиш позициясидан қарайди. Совет Иттифоқи жанжалли масалаларда позицияларни ва турли нуқтаи назарларни яқинлаштириш йўлида бирқанча қадам қўйди. Биз, албатта, ғарбий давлатларнинг вакиллари ҳам ҳаммамизнинг манфаатларимизни кўзда тутиб муваффақиятли равишда келишишни та'минлайоладиган тадбирларни кўрадилар деб кутамиз.

Швеция, Ҳиндистон ва АҚШ вакиллари ҳам қисқача баёнот бердилар.

Ассамблея қурол-яроғларни камайтириш ва ялпи қирғин қуролини тақиқлаш масаласи юзасидан Канада, Франция, СССР, Англия ва Қўшма Штатлар таклиф этган резолюцияни бир овоздан қабул қилди. Ҳиндистон таклифини кўриб чиқиш учун қуролсизланиш комиссиясига топширишни кўзда тутган иккинчи резолюцияни, я'ни беш мамлакат резолюциясини ҳам Бош Ассамблея 57 овоз блан қабул қилди. Гоминданчи бу резолюцияга қарши овоз берди.

Сўнгра Бош Ассамблея Сиёсий комитетнинг «коллектив тадбирлар» масаласи юзасидан тақдим этган докладини кўриб чиқди ва коллектив тадбирлар комиссиясини давом эттиришни кўзда тутган резолюцияни кўпчилик овоз блан тасдиқлади. Совет Иттифоқи, Украина ССР, Белоруссия ССР, Польша ва Чехословакия вакиллари бу резолюцияга қарши овоз бердилар. Ҳиндистон ва Индонезия делегациялари овоз беришда бетараф қолдилар.

Бош Ассамблеянинг ялпи мажлиси Махсус сиёсий комитетнинг Жанубий Африка Иттифоқидаги ҳиндларнинг аҳволи ҳақидаги масала юзасидан тақдим этган доклад ва резолюциясини тасдиқлади.

ПОКИСТОН ИҚТИСОДИЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИДА БЎЛИШИГА ДОИР

Покистон экономика министрининг ўринбосари Саид Хасан бошчилигидаги Покистон иқтисодий делегацияси СССРда бир ой бўлди. Делегация совет саноати ва қишлоқ хўжалигининг ривожланиши блан, маданий муассасаларининг фаолияти блан танишди.

Делегация Москвада, Ленинградда, Сталинградда, Киевда бўлди; делегация а'золаридан бир группаси Ўзбекистон ССРга борди.

4 ноябрьда Покистон иқтисодий делегацияси ўз ватанига жўнаб кетди. Делегация бошлиғи Саид Хасан жўнаб кетиш олдидан ТАСС мухбирига Совет Иттифоқида бўлган вақтида олган таассуротларини сўзлаб берди.

— Биз, — деди у, — анча қисқа вақт ичида мамлакатингизда кўп нарсаларни кўриб улгурдик, кўпгина кишилар блан танишдик. Делегация а'золари СССР халқ хўжалигининг турли тормоқлари—саноат ва қишлоқ хўжалигининг иши блан, шунингдек фан ва маданиятнинг ривожланиши блан муфассал танишдилар. Ўзимиз истаган жойни бориб кўриш учун меҳмондўстлик блан имконият берилганлиги бунга катта ёрдам қилди. Биз оғир машинасозлик заводларини. енгил саноат корхоналарини ва озиқ-овқат моллари ишлаб чиқарадиган фабрикаларни, шунингдек илмий-текшириш муассасаларини ва маданият саройларини бориб кўрдик. Ана шу кўрганларимизнинг ҳаммаси асосида ҳеч хато қилмасдан шундай хулосани чиқариш мумкинки, Совет Иттифоқининг саноати ғоят катта муваффақиятларга эришган.

Москвадаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини бориб кўришимиз Покистон иқтисодий делегациясининг ҳамма а'золарида унутилмас таассурот қолдирди. Биз мамлакатингизда деҳқончилик, чорвачилик, қишлоқ хўжалик ишларининг механизация қилиниши ғоят ривожланганлигини ўз кўзимиз блан кўриб ишондик.

Биз Совет Иттифоқида бўлган вақтимизда делегациямиз мутахассисларнинг жуда кенг доиралари блан учрашди ва суҳбат қилди. Биз министрликларнинг, идора ва корхоналарнинг раҳбар ходимлари блан, муассаса ва олий ўқув юртларининг директорлари блан суҳбат қилдик. Биз ўзимизни қизиқтирган ҳамма нарсани билиб олдик.

Сўзимнинг охирида шуни айтишни истайманки. делегациямизнинг Совет Иттифоқига қилган сафари жуда мароқли ва фойдали бўлди. (ТАСС).

Об-ҳаво ма'лумоти

Тошкент об-ҳаво бюросининг ма'лумотига қараганда, бугун Тошкентда ва областьда ҳаво бироз булутланиб турсада, ёғингарчилик бўлмайди. Тошкентда кечаси 2—4, кундузи эса 17—19 даража иссиқ бўлади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/XI да кундуз **Шоҳи сўзана,** кечқурун **Юрак сирлари,** 8/XI да кундуз ва кечқурун **Май тўкилди,** 9/XI да **Гамлет.**

«ИСКРА» — 3-нчи залда кундуз соат 4—20 ва кеч 6—20 минутда **Милтиқли киши.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кеч соат 8 яримда **Любовь Яровая.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 10 да **Разлом.**

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ»—янги бадиий фильм **«Богатырь» Мартога боради.**

«РОДИНА» — кундуз соат 12 да **Ленин 1918 йилда.**

НАВОИЙ номли—эрталаб соат 11 ва кундуз 1 да **Ленин Октябрьда.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
7 ва 8 ноябрьда
КАТТА БАЙРАМ ТАМОШАЛАРИ
Режиссёр Л. Н. Лукьянов постановкаси. Программада:
СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИ.
Тамошалар: 7/XI да — кундуз соат 3, кеч 5 ва 8 да. 8/XI да — кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
7 ноябрьда
САН'АТ УСТАЛАРИ КОНЦЕРТИ
Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

8 ноябрьда
Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати
ТАМАРАХОНИМ КОНЦЕРТИ
Программада: СССР ва демократик мамлакатлар халқларининг ашула ва рақслари. Халқ чолғу асбоблари ансамбли жўр қилади.
Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими—135. Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132 Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 38142

Р. 07969. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1583.